

AŐIKLARIN GÖZYAŐI

HÜSNÜ KARCI

ÂŞIKLARIN GÖZYAŞLARI

BİRİNCİ PERDE

SAHNE-1

(Loş ışıkla aydınlatılan mikrofona bir bayan takdimci gelir. Torosları ve Türkmen yaşayışını şiirsel ve de duygu yüklü tonlamayla seslendirir.)

OYUNCULAR: SUNUŞ (BAYAN)

Mevsimidir artık !

Leylekler gelir bölük bölük, yorgun argın uzaklardan... Başımız üstünde dönerekten “Biz geldik, selam getirdik” der. Telli turnalar geçip gider, saf saf. Kazlar kanat çırpıp ağır ağır bağırsarak. Kırlangıçlar desen, cıvıl cıvıl, hepten pür telaş! Binlerce yıllık alışkanlık, nesilden nesile bıkmadan, usanmadan...

Islık çalar Torosların çam ormanları. Yücelerden efilefil eser rüzgârı. Menekşe kokar, nergis kokar, sümbül kokar, kekik kokar.

Tez bitirilince Çukurova’da bereketli toprakların hasadı, önlenemez hasretliktir, yaylalara kavuşmak.

Gönlüm bu yaz da yaylayacak

Ne olur, eylemen beni ey sarı sıcak.

Göçler başlar katar katar, Türkmen kızı kervan çeker. Sürüleri var, Toroslarda kuzulayacak. Bir uzun türküdür yolculuklar, kâh neşeli kıpır kıpır, kâh hüznü bir bozlak! Bilirsiniz, Orta Asya’ dandır bu gelenek.

Karac’oğlan geçmedi mi sanırsınız bu patikalardan. Dadaloğlu suyun içmedi mi ‘Kırk Su’ gözünden. Yalçın kaylara bel verip, Ardıç gölgesinde bir türkü tutturmaları mı?

Varıldı mı Torosların cömert bağrına, “şen” olur Aşağı-Türkmen illeri! Ovalarda at koşturup, meydanlarda davul döverler. Meleşip durur, koyun ile kuzuları...

Mevsimlerden güz, yapraklar solmak üzere henüz

Kara çadırlar yine isteksizce sökülecek

Göçler, bu sefer tersine dönecek

Göçmen kuşlar sıcak diyarlarına uçacak

Gelinlik kızlar çeyizin düzmüş, düğünleri olacak

Yine o karlı dağların özlemi hep hep çekilecek

(Işık yavaşça sönerken, takdimci karanlıkta kaybolur.

Müzik eşliğinde sahnenin perdesi açılır... Sahnenin sağından, Türkmen geleneğini tasvir eden göç kervanı geçidi izler... Yüklü develeri olan kervanı, iki Türkmen Kızı çeker... Genç kızlar, göçlerini ya da sevdalarını anlatan türkü söylerler...

Yüklü develerin çan sesleri türkülere karışarak hoş bir ahenk oluşturur. Kervan ara ara konaklayıp, dansçı kız ve erkeklerin figürleriyle, estetik bir biçimde kara çadır kurulum; eşyalar indirilir, sergilenir, sonra da yeniden toparlanarak yollarına yürürler...

Hareketli müzik ile göç ve konaklama, kız-erkek dansçılar eşliğinde, vücut diliyle anlatılır.

Yörük kostümleri içerisinde orta yaşta bir obalı, dansların bitiminde sahnenin önüne çıkarak, göçü anlatan bir türkü söyler.)

Şu esen yelden aldık iyi haberi

Müjdeliyor Toroslarda baharı

Kırmızı yanaklı Kürtül kızları

Selam söylen mor çiçekli yaylaya

Çatal oluk yine coşmuş deli akıyor

Bülbül konmuş gül dalında şakıyor

Yayla yeri burcu burcu kokuyor

Selam söylen boz dumanlı yaylaya

Aşiretler sulak yere konmalı

Kız gelinler soğuk suya kanmalı

Bu akşam İğdeli'ye varmalı

Selam söylen boz dumanlı yaylaya
Gün burnundan Akarca'yı geçelim
Tekir'in gözünden bir su içelim
Ken Yaylası'na da çadır açalım
Selam söylen boz dumanlı yaylaya
Halbur'un düzünde akşam oluyor
Bahçelerden gül kokusu geliyor
Bu ayrılık beni verem ediyor
Selam söylen boz dumanlı yaylaya
Çürük kavak sana hayran olmalı
Kırlarında mor menevşe yolmalı
Artık Veli Coşkun burada kalmalı
Selam söylen boz dumanlı yaylaya
Gene şenleniyor Bal Pınar başın
İçimi hoş eden nazlı akışın
Sanki altın oldu toprağın taşın
Kız, gelinler su çekmeye başladı
Topladık üzümü, yaptık pekmezi
Artık kış geliyor keselim sözü
Aman Allah aman, esirge bizi
Gazel suya dökülmeye başladı

SAHNE-2

OYUNCULAR: ÂŞIK HÜSEYİN – GELİN

(Müzik eşliğinde çeşmeye su almaya gelen Gelin ile Hüseyin, ansızın karşı karşıya gelirler! Karşılıklı kısa bakışların ardından gelin, maşrapasını çeşmenin önüne koyar, utangaç bir eda ile bakışlarını

Hüseyin'den kaçırır. Hüseyin, çeşmenin arkasından kavis çizerek, gelini biraz daha uzaktan süzer. Gelinin güzelliği, edası Hüseyin'i etkiler. Hüseyin, düşünceli ve takıntılı bir ruh hali ile yoluna yürümek durumunda kalır.)

SAHNE-3

OYUNCULAR: ÇUHACI – HÜSEYİN-GELİN

(Hüseyin, sahnenin solunda duran derme-çatma ahşap çuhacı dükkânına girer. Pencereden içeriye düşen ışık huzmesi masaya sert düşer. Dükkân içerisinde küt bir ahşap masa, sandalye, sedir, vardır. Bir köşede ise üzerinde çaydanlığı olan mangal, bir köşede ise yere dayanmış kırık, soluk ayna durur. On iki yaşlarında çuhacı çırağı yerleri süpürmekle meşguldür. Orta yaşı gösteren çuhacı, kaba makasıyla kumaş kesmektedir. Başında beresi, üzerinde yakasız gömleği, pantolona benzer siyah şalvarı, elinde de sazı olan Hüseyin, Çuhacıya sağ elini alnına götürerek selam verir.)

HÜSEYİN: Selamunaleykum. Bereketin bol olsun ustam...

(Çuhacı Hüseyin'i görünce, sevinçle ona doğru yürür... Çuhacıda, Hüseyin'i samimi bir şekilde karşılar... El sıkışıp, kucaklaşırlar.)

ÇUHACI: Hoş geldin Âşık, özlettin kendini yahu! *(Hüseyin'e oturması için eliyle sandalyeyi işaret eder.)* Otur hele, anlatacakların olmalı... Görüşmeyeli çok zaman oldu...

(Hüseyin iç çeker... Bir an düşüncelere dalar.)

HÜSEYİN: Ah, ah! Ömür törpüleniyor ustam... Irak yolu yakın ederiz. Bindik bir alamete, gidiyoruz kıyamete işte...

ÇUHACI: Davudi sesini, sazının tellerine şöyle kıvrak dokunuşunu, tatlı muhabbetini özledim be Âşık!

(Düşüncelidir! Yorgun ses tonu ile dilinden kafiyeli sözcükler döker)

HÜSEYİN: Âşık çok yer gezik, bağı ezik, sazı kırık, sözü kırık, sevdası da kırık...

ÇUHACI: Hayırlıca konuşmazsın; nedir seni böyle dertlere koyan?

(Hüseyin, derin bir iç çeker.)

HÜSEYİN: Şu yalan dünyada ekmeğime katık bulabildim de, ahrete azığım kıt olsa gerek! Yel üfürse şu heybemi alır, götürür. Ak yüze kara çalarak, bir de Yaradan'dan ihsan dilerim. İnsanız işte; varın kadrini bilmez, aza kanaat etmeyiz.

ÇUHACI: O tarafını kurcalama herif "Üzüm üzümüne bakarak kararır." derler. Senin gönül ışığın kararırsa, biz nasıl aydınlık buluruz. Sen de böyle yerinirsen, benim günahımı umman bile yumaz. Söyle hele, söyle...

HÜSEYİN: Ayak yorgun, akıl yorgun ustam. Çal söyle dersin de, gülün bülbüle

ettiği gibi, dil söylese de gönül naza çeker...

ÇUHACI: (*Şüpheli*) Acep nedir seni böyle dertlere gark eden?
Yoksa,

dolambaçlı bir yolun mu var Aşık?

HÜSEYİN: Keşke öyle olsa! Geçen gündü... Yaban çetesi bizim köye baskın

düzenlemiş, genç-yaşlı, avrat-uşak demeden herkese zulüm etmiş...

İki civanı da gözlerini kırpmadan katletmişler.
Ağıllarda ne kadar

hayvan varsa toplayıp götürmüşler. Her gün bir ocak söndürür oldu

bu namussuzlar. Güçlüler: Paraları, silahları, yiğit atları var...

(*Çuhacı kızgın bir yüz ifadesiyle başını sallar.
Canlanır, nutuk atar gibi...*)

ÇUHACI: Bu katil sürülerine 'dur' demenin zamanı geldi de geçiyor bile.

Nice destanlar yazmış, köklü bir ulusun evlatlarıyız. Öyle eli-kolu

bağlı oturacak değiliz elbet... Tarihe de türkü yakmak sanadır Âşık.

Şöyle içten, özlü, yanık söyle ki hislerimiz
depreşsin...

*(Çırak çekingen bir eda ile Hüseyin'e yaklaşır,
sazının püskülünü ürkekçe okşar.)*

ÇIRAK: Ne güzel, yumuşacık...

HÜSEYİN: Heves mi edersin aslanım?

ÇIRAK: *(Başını sallar)*Hee... Ben de çalabilir miyim?

HÜSEYİN: Elbet çalabilirsin... Mademki heves edersin, öyleyse söyleyeceklerime kulak vermelisin! Maharet, sazın tellerine öylesine vurmak değil, dağlanmış yüreğini ateşini verebilmektir. Gördüklerini, bildiklerini, duyduklarını, hislerini doğru terazide tartıp, adil bir şekilde satmasını bilmektir. Kendini bileceksin, Hakkı bileceksin; özün-sözün doğru ve bir olacak! Sözünü büküp, sazının da teline eğri dokunup, gönülleri yarelemeyeceksin! Dediklerimi kulaklarına küpe takıp unutmazsan; işte o zaman, sen de benim gibi halk aşığı olur, gönüllerde taht kurabilirsin. Anladın mı küçük efendi?

(Çırak başını sallayarak, Hüseyin'in söylediklerini onaylarken

Hüseyin, söyleşiğini sürdürür)

HÜSEYİN: Bu saz; âşıkların en sadık sırdaşı, yarenidir. Sırrını kimseciklere
vermez! Bir tutku ki, biri birinden ancak ölüm ayırır! Hoş sedası da
gönüllerde hep baki kalır...

(Çuhacı başıyla çaydanlığı işaret ederek çırağa seslenir.)

ÇUHACI: Kerata, Aşığa bir yorgunluk çayı koy bakalım; dili şeker
ezsin,

sohbeti bal olsun...

*(Çırak, mekanik bir hızla mangala yönelirken,
Hüseyin de sazını duvara dayar, konuya girer.)*

HÜSEYİN: Ustam, gelene "Ne diye geldin?" demezlermiş.
Maksadım, hem bir dost ziyareti, hem de iyi dokunmuş kumaştan pilot
pantolon yaptırmaktır...

*(Çırak doldurduğu çayı Hüseyin'e uzatırken, Hüseyin de çırağa
tebessüm eder.)*

HÜSEYİN: Sağ olasın cancağızım, berhudar olasın...

(Çıracak uzaklaşırken, Hüseyin söyleşisini sürdürür.)

HÜSEYİN: Rengi de kahve olsun...

(Çuhacı Latif sözle...)

ÇUHACI: Hayrola Âşık, bir nazlının gönlüne taht mı kurdun?

HÜSEYİN: Nerde! Taht değil, tahtirevan bile kuramadım. Dağ, bayır dolaşmaktan, sevdaya vakit mi kalıyor ki be ustam; düzlükte bile yürümeyi unutmuşum.

(Çuhacı üsteler)

ÇUHACI: Yakışıklı, hisli, saz, söz erbabı adamın kalbi boş kalır mı?

Gene de yüreğinin bir bir köşesinde sönmemiş ‘kor’ vardır.

Dile gelse de söylese, şu karadut kökü... Bilirim, aşklı -meşkli

türküleri kıvrak söylersin!

(Duvara dayadığı Sazına uzanır)

HÜSEYİN: Anlaşılan rahat yüzü göstermeyeceksin.

Bari borcumu peşin ödeyeyim de yüzüm ‘ak’ olsun...

Yarpuzun elinde dostuma vardım

Şoluca çeşmede bir güzel gördüm

Güzeli görünce eğleşip kaldım

Her bir yeri mamur imiş güzelin

Kalemler yürütmüş hilal kaşına

Akil ermez bu güzelin işine

Sade bir şalını atmış başına

Bir göğsü boynundan pulludur gelin

Deli gönül buna yanar köz olur

Bir ben değil, el âleme söz olur

Kaşları, gözleri, destan yazdırır

Fistanı al pullu, şirin bir güzel.

Hüseyin, sözünün sonları bitsin

Gördüğüne, güzeli methin eylersin

Varsın sahibi de hayrını görsün

Herhalde dul değil, erli bir gelin!

(Çuhacı, başını öne, arkaya sallayarak duygusunu ifade eder. Işık sahnenin sağını aydınlatır. Hüseyin'le önceden rastlaşan ve yine çeşmeye su almaya giden Gelin, Hüseyin'in sesine kulak verir. Adımlarını ağırlaştırır. Işık yavaşça sönerken, türkü de daha başında "Fade" olur.)

SAHNE: 4

OYUNCULAR: TERZİ- ÇIRAK – GELİN

(Sahne yeniden aydınlanırken, dekor aynıdır. Çuhacı, kumaş kesmekle iştiğal, çırak ise dükkânı süpürmekle meşguldür... Gelin, ürkek adımlarla dükkândan içeriye girer... Geri kaçacakmış gibi bir hali vardır.)

ÇUHACI: Hoş geldin bacım.

(Gelin utangaç bir ifade ile...)

GELİN: Hoş bulduk kardeş.

ÇUHACI: Bir arzuhaliniz mi vardı?

GELİN: Manisi yoksa dün kuşluk vakti, dükkânınızda türkü söyleyen Er'in kim olduğunu öğrenmeye gelmiştim de...

ÇUHACI: O'na "Âşık Hüseyin" derler... Diyar diyargezgincilik eder... Arada bir dükkânıma uğrak verir.

GELİN: Bir daha uğrak verirse, beni haberdar eder misin?

(Yüzünde şaşkınlık)

ÇUHACI: Tabi... Başım üstüne bacım. Haftaya gelir, ısmarlaması var da...

(Gelin, dükkânı terk ederken, ışık yavaşça söner...)

SAHNE: 5

OYUNCULAR: HÜSEYİN –ÇUHACI–ÇIRAK

(Sahne, dekor aynı... Sahne yavaşça aydınlanır. Çuhacı ve Çırak

işleriyle meşgul iken, Hüseyin, yine elinde sazı ile beliriverir.)

HÜSEYİN: Kolay gelsin ustam...

(Mülayim gülüşle...)

ÇUHACI: Hoş geldin Aşığım, şeref verdin. Sen gelince bu dükkânın havası

bir başka oluyor yahu!

HÜSEYİN: Canın sağ olsun.

(Hüseyin, omzundaki ağırca heybeyi yere indirir... Heybenin

ağırlığını Çuhacı da fark etmiştir.)

ÇUHACI: Âşık, yorgun görünüyorsun, yükünde epeyce ağır gibi...

(Başını sallayarak, takatsizliğini onaylar.)

HÜSEYİN: Seherde çıkmıştım yola, ancak ulaşabildim. Biraz da pazarda

eğleştim... Heybeyi, öteberiyle doldurdum. Ağırca da oldu ya...

(Hüseyin konuşurken Çuhacı, bariz yüz ifadesiyle, sürekli

sırıtır. Bir hunzırlığın saklı olduğunu belli eder.

*Hüseyin, Çuhacı'nın alaycılığından huylanır.
Ciddi ses tonu ile*

seslenir.)

HÜSEYİN: Ismarlamam hazır mı ustam?

(Çuhacı, duvarda asılı pantolonu işaret eder.)

ÇUHACI: Ismarlaman hazır Aşığım... Sana öyle bıyığı
terlemiş, yeni yetme

pantolonu,

işini yaptım ki, pöf! Parmakla gösterecekler. Bu
mutlaka Fazlı Usta dikmiştir, diyecekler...

*(Rahatsızlığı her halinden bellidir! Biraz
kinayeli...)*

HÜSEYİN: Bilirim, bilirim, eline sağlık olsun.(Düşünür gibi)
Yüz vardır, renk renk çiçek açar; yüz vardır, dikenli güle benzer!
Demem o ki, merakımı gidermen, kusur mu sayılır ustam?

(Çuhacı Gönül alır mahiyette)

ÇUHACI: Alınma be Aşığım, Sana bir demem vardı da!

(Hüseyin Şüpheli)

HÜSEYİN: Hayırdır ustam?

(Çuhacı başıyla konağı işaret eder.)

ÇUHACI: Şu karşı konakta oturan Apdi Ağa'nın gelini, bir
yol geliverdi de! Hani, evvel gelmede bir türkü tutturmuşsun ya!
Sesini işitmiş, dükkâna uğrak verdi... "O çalıp söyleyen er, bir daha
gelirse, beni haberdar eder misin?" dedi... Ben de, "Ismarlaması var,
haftaya gelecek" dedim. Elçiye zeval olmaz. Benden söylemesi. Rızan
olursa, hemen çağırtayım...

(Hüseyin Tereddütlü)

HÜSEYİN: Bilmem! Acep doğru olur mu?

ÇUHACI: Canım, o istedi! Doğruysa da, eğriyse de; günahı
da sevabı da onu boynuna.

(Boynunu büker.)

HÜSEYİN: Nasıl münasip görürsen...

(Çırağa seslenir)

ÇUHACI: Haydi aslanım, şu karşı konağa bir koşu varıver. Abdi Zadelerin gelinine de ki: “Sipariş ettiğiniz fistanlık hazır mış, ustam bir yol uğrak versin dedi.” O anlar! Tez ol...

(Çıracak, hızla dükkândan uzaklaşırken, yanık bir ezgi ile ışıklar yavaşça söner. Bir müddet sonra ışık yavaşça açılarak, salonu aydınlatır. Müzik çarpıcı ve ‘senfonik’ tir.

Kapının önünde iki eliyle, 45⁰ açıyla paralel tuttuğu kenar işlemeli, beyaz patiska bohçayla kapı önünde beliren Gelin, Hüseyin’e bir göz attuktan sonra, bir iki adım Çuhacı’ya doğru yürür... Hüseyin, adına türkü yaktığı Gelin’i tanımıştır. Utancından boynu düşer, Gelin’e bakamaz! Çuhacı’nın bakışıyla Hüseyin’i işaret etmesi üzerine Gelin, Hüseyin’e döner.)

GELİN: O sen miydin? Kim olduğunu, soyunu-sopunu bilmem! Gıyabımda türkü yakmışsın; güzelliğimden dem vurup, met eylemişsin! Bu göz nuru hediye, senin için hazırladım. Kabul buyurursan, benden bir hatıra kalsın.

(Mahçuptur. Cebinden çıkardığı mendili ile alındaki teri siler.)

HÜSEYİN: Bağışlayın, bir cahillik, bir hoyratlık ettik işte! Ayaklarım

dirensedydi de, yolum bu ile düşmesiydi...

GELİN: Kendinize beddua vermeyin; bilakis, beni erime bağışladığın için,

memnuniyetimi belirtmek isterim! Hem, manisi yoksa o türküyü bir kere de benim için söyler misin? Bahtiyar olurum!

(Hüseyin, kendi kendine söylenir.)

HÜSEYİN: Şu dağın yükünü taşıyaydım da, böyle olmasaydım! Yer yarılaydı da, içine gireydim.

ÇUHACI: Aman âşık ne diye müteessir olursun? Gelin Hanım gücenmemiş! Bilakis, türküyü sevmiş; hem temiz kalpliliğini takdir ediyor. Haydi, kırma Gelin Hanım’ı, ağzın aşınmaz yahu. Söyleyiver gitsin canım...

GELİN: O türküyü söylersen beni ziyadesiyle memnun etmiş olursun! Duacın olurum!

ÇUHACI: Haydi, haydi... Kıрма Gelin Hanım'ı, buraya kadar zahmet buyurmuşken, gönlü hoş olsun...

(İsrara dayanamaz, sazını eline alırken, Gelin de elindeki bohçayı Çuhacı'nın masasının üzerine bırakır. Çuhacı'nın işaret ettiği sandalyeye oturur. Gelin türküden etkilenip, gözlerinden yaş boşalır! Sahne yaşça kararırken, müzik 'Fade' olur.)

SAHNE: 6

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ – CENNET ALİ VE ÜÇ ADAMI

(Fon, dağ havasını yansıtmaktadır. Sahnenin sol tarafı kayalıktır. Hüseyin, kadim dostu Süllü ile sahnenin sağından, soluna doğru ısıklık çalarak yol almakta; Cennet Ali, dürbünü ile yolu gözlemekte...)

C. ALİ: Gelenler var! Yolunu şaşırırma benziyorlar.

(Adamları ayağa kalkıp, tetik vaziyetini alır. Ali, dürbününü indirir. Yaklaşmakta olan Âşık ile Süllü'nün önüne atılarak silahını doğrultur...)

1. EŞKİYA: Durun! Kim siziz? Nereden gelip, nereye gidirsiniz?

(Hüseyin, sazını sıkıca kavrayarak, önünde tutarken, Süllü de, iki elini 'teslim' anlamında, havaya kaldırır...)

HÜSEYİN: Yarpuz İli'nden geliriz, Maraş İli'nedir yolumuz. Bana "Âşık Hüseyin" derler... *(Süllü'ye bakarak)* Bu da yarenim, yoldaşım, kadim dostum Süllü. Sazımızın, sözümüzün dillendiği illere gideriz...

(Cennet Ali, eliyle adamlarına işaret verir! Adamları, silahlarını indirir... C. Ali ayağa kalkar, Hüseyin'in karşısında durur.)

C. ALİ: Seni tanırım! Deyişlerini bir mecliste dinlemiştim. *(Elini Hüseyin'in omzuna koyar)* Bana da Cennet Ali derler... Türk'e dost, düşmana amansızım! Sizi yolunuzdan alıkoyduk. Kusurumuzu bağışlayın. Bu geçit vermeyen dağlarda tedbirli olmanız diye dostça uyarmak isterim. Yollar, yolaklar ne idüğü belirsiz; it-uğursuz çetelerce tutulmuştur. Mazluma geçit vermezler Mallarına el koymakta, canlarına kıymaktalar. Bu dağları aşmak, yürek ister. Sizde bu yürek var idi ki, türkü çağıra çağıra, kaygısızca yol alırsınız. Görüyorum da üstünüzde, kötüye karşı koyacak, bir tek çakar almazınız dahi yok!

HÜSEYİN: Benim silahım, sazım aşam...

(Ali alaycı bir tebessümle...)

C. ALİ: Aklı erenlerdensin. Mert varsa, namert daha çoktur! Sen tedbirini al ki, gerisini yazgıya bırakasın. Korkunuz yoksa buyurun, gidin... Canınıza hanel gelmesini istemiyorsanız, bize katılabilirsiniz. Başımız selamete erdiğinde, size yol veririz...

(Hüseyin, Süllü'nün gözüne içine bakar. Bakışında tereddüt vardır... Sonra, C. Ali'ye döner.)

HÜSEYİN: Nasıl münasip görürsen ağam...

(C. Ali, seyirciye doğru bir iki adım yürüdüktan sonra durur.)

C. ALİ: Eşkiya olduğumu söyledim. Keçemiz suda ıslanır! Yaşamımız, pamuk ipliğine bağlı gibidir. Her an, kör bir kurşuna hedef olabileceğimizi bilirsiniz! Vebal taşımak istemem. Tesir altında kalmadan, karar vermenizi istiyorum!

(Geriye döner, bir iki adım Hüseyin'e doğru ilerler.)

C. ALİ: Kaderin nasıl bir ağ öreceğini kimse bilemez. Karar sizin...

(Işıklar yavaşça sönerken, oyuncular hareketsiz kalırlar.)

SAHNE: 7

OYUNCULAR: HÜSEYİN-SÜLLÜ-C. ALİ VE ADAMLARI-BEŞİR VE ARKADAŞI

(‘Ultra’ alacalık. Orta yerde yanan ateşi çevreleyen C. Ali ve adamları, ellerini ateşe doğru tutarak ısınırlarken Hüseyin'in yanık ezgisine de kulak verirler. Mazideki tatlı ve acı günlerini anımsar, hasretliklerine sesli sessiz iç çekerler. Kapıdaki nöbetçi arada bir yere yüzükoyun yatarak, dış sese kulak verir. Yerde uzun süreli kalır. Yaklaşmakta olan ayak seslerini dinler. Yattığı yerden C. Ali'ye seslenir.)

NÖBETÇİ: Ali Ağam, gelenler var! Çok yakınlarda olsa gerek!

(C. Ali ve adamları tedbirlerini alırlar. Dışardan sesler duyulu...)

NÖBETÇİ: Dur orada. Her kimseniz 'bildik' verin?

BEŞİR(Dış ses): Beşir... Beşir... Topal'ın Beşir'i...

NÖBETÇİ: Kimi tanır, kime gelirsiniz?

BEŞİR: Tanımadın mı breh! C. Ali 'ye geldim. Adımı zikret.

(C. Ali Adamlarına başı ile işaret verir! Nöbetçi, Beşir ve

soğuk bir tavırla!)

C.ALI: Söyle bakalım baykuş, gene kimin bağında uğursuz ötersin?
(Beşir Telaşlı!)

BEŞİR: Estağfurullah ağam... Latife ediyorsun. Bilirsin, sana karşı hürmette kusurum olmaz.

C.ALI: Bilirim, bilirim... Bırak şimdi gevşekliği de; söyle bakalım, gene asılsız bir ihbar mı?

BEŞİR: Bu sefer kati! Şam kervanı Akyol'a ulaşmak üzereymiş!
Kuşluk

vaktine kalmaz, bu gecede olurmuş...

(C. Ali, cebinden çıkardığı keseden dört kırmızı altını Beşir'e uzatır.

C.ALI: Al bakalım, bu da senin ederin...

(Beşir, kırmızı liralara bakarken, çehresinde sahte tebessüm

Beliri!.)

BEŞİR: Bu kırmızı liralara sıcaklığı, zemheri soğuşunu bile ısıtır.

(C. Ali kinayeli!)

C.ALİ: Öyledir, aslanım öyledir! Para nice varsılların yolunu şaşırtır,
nice

yoksullara dağlar aşırır; tutmasını bilmeyenin de elin yakıtır.

(Beşir derin derin soluyarak, alaycı!)

BEŞİR: Doğru dersin de ağam; bir de ‘var’ı kazanmasını bilmeyene ne
denir? Onu da söylesene!

C. ALİ: Ona da “enayi” derler aslanım, enayi!

(Beşir sözde, çaktırmadan alaycı!)

BEŞİR: Akıllı adamsın, vesselam! (dışarıya yönelirken) Kalın sağlıcakla.

*(Nöbetçi, Beşir ve arkadaşını dışarı çıkardığında, C. Ali
panikle!..)*

C.ALİ: Davranın arkadaşlar, tuzağa düştük!

(C. Ali sözünü bitirdiğinde, dışarıdan içeriye yaylım ateşi açılır!..

Dışarıdaki nöbetçinin “yandım anam!” feryadı duyulur.

*Mağaranın orta yerindeki büyükçe taşı siper alan C. Ali,
nihayetinde*

adamlarını kurtararak, düşman karşısında galebe çalar!)

SAHNE: 8

OYUNCULAR: ÂŞIK HÜSEYİN – SÜLLÜC.ALİ VE ADAMLARI

*(Dağ yolu, Hüseyin ile Süllü, adımlarını
ağırlaştırarak mesafeyi aralarlar! Süllü, Hüseyin’e...)*

SÜLLÜ: Vallahi seni bilmem ama ben bu işte yokum emmoğlu.

(Hüseyin, Cennet Ali ve adamlarına korku ile bakarak!)

HÜSEYİN: Ah be gardaşım! Bağıma mı vurayım, başımı mı dövüyüm! Ulan

Adam- akıllı yoluna gitsene... Ne diye saptık, bu eşkıyaların
ocağına.

Hal bilmez, hatır sormazlar... De hadi, çık işin içinden çıkabilirsen.

Kaçsan kaçamazsın, uçsan uçamazsın.

SÜLLÜ: Benim bir fikrim var amma ya ölünür ya da ölümden dönülür!..

(Hüseyin, merakla!)

HÜSEYİN: Neymiş o?

SÜLLÜ: Ayakyoluna sapma bahanesiyle, geri dururuz. Onlar gözden irak

Olunca, kirişi kırarız...

HÜSEYİN: Varım ulan. Irzına tükürürüm böyle işin. Her gün her gün, korkuyla

yaşamaktansa...

(İki arkadaş, ıslık çala çala adımlarını yavaşlatarak aniden orman içine saparak, gözden irak olur...)

SAHNE: 9

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ – BENLİ DÖNE

(Fonda dağ dekoru... Çeşmeye meyil olan yamaçtan düşen kaya parçacıkları ses çıkartarak aşağıya, pınara doğru düşer! (müzik sert ve ürkütücü!)Pınardan maşrapasına su doldurmakta olan güzel bir kız görünür. Kız başını kaldırdığında, karşısında tanımadığı iki yabancıyı görür, telaş ve korkuyla ürperir, olduğu yerde!Başını kaldırıp, üzerlerine gelen iki yabancıyı fark edince, maşrapasını kaptığı gibi yoluna yürümek ister... Hüseyin'in seslenişini duyar!)

HÜSEYİN: Hatun kız, irak yoldan geliriz. Geçmişlerin hayrına bir tas su

verirsen, duacın oluruz!

(Benli kız aldırılmaz, yoluna yürür...Süllü

Hüseyin'e.)

SÜLLÜ: Hiç ilişme, varsın yoluna gitsin...Hem,aldırış etmeyişine, çalımına bakınca zor bir kıza da benziyor!

HÜSEYİN: Ben Âşık Hüseyin isem, elbet vardır bir
hünerim! Şimdi O'nu

dillendirivereyim de sen gör!

*(Sazını böğrüne yerleştirip,söz ile dokundurur
Benli 'ye!..)*

Aman güzel soysuzluğun bildirme

Eli Aşireti bize güldürme

Bir tas su için de bizi öldürme

Bir tas su ver öyle git yoluna

*(Benli Kız, dokundurmaya aldırılmaz, yoluna yürür... Hüseyin bu sefer
de ağırca sözlerle dokundurur!..)*

HÜSEYİN: Aman güzel ince belin bükülsün

Taa... Dirsekten kolcağızın kırılınsın

İçmem suyunu, üstüne dökülsün

Avcı olsam konman gölüne

*(Aşığın dilinden dökülen zehir-zemberek sözler üzerine
Benli,adımlarını ağırlaştırır; bir taş üstüne oturarak, profil bir
duruşla Hüseyin'e karşı cevap verir!..)*

BENLİ DÖNE:

Âşık çok yer gezik, bağı eziktir

Ayrılık elinden canın beziktir

Beddua vermeyin yaşım gençtir, yazıktır

Avcı isen kondurayım gölüme

Âşık Benli Döne çektim cefa

Eller gibi yardan bulmadım vefa

Buyur, bizim evde sürelim sefa

Konuşalım seninle dil dile

(Hüseyin de saz ve söz ile Döne'ye, kaşı cevap yetiştirir!..)

HÜSEYİN:

Âşık Hüseyin'im çektim cefa

Senin gibi yardan görmedim vefa

Bu gün sizin evde sürerik sefa

Konuşuruz seninle dil dile

SAHNE: 9

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ BENLİ'NİN ANASI – BİRKAÇ

ÇOCUK- OBA AHALİSİ

(Sahnenin orta yerinde, büyükçe bir kara çadır vardır. Yanlarında ve arkalarında da üç-dört çadır daha vardır. Gündelik hayatı simgeleyen kap-kacak; üst üste yığılmış yatak-yorgan türü eşyalar ve diğer süs eşyaları... Yerlerde birkaç minder ve kilim serilidir. Çadır önlerinde ip atlayan veya başka oyunlarla iştigal eden birkaç çocuk ve kadınlı-erkekli oba ahalisi vardır. B. Döne, çadıra yaklaşmıştır. Konuklarına obasını işaret ederek...)

B. DÖNE: İşte, obamız...

(Benli'nin anası, çadırdan dışarı çıkar. H. Kadın şaşkındır!Benli'ye...)

H. KADIN: Kim bunlar, a kızım?

(Anasının yanına varır, konuklarını işaret ederek...)

B. DÖNE: Âşık bunlar Ana, Âşık... Tanımazsın sen onları, Tanrı misafirleri...

(H. Kadın, telaşla etrafına bakınır, minder arar...)

H KADIN: Hoş geldiniz. Amanın, ortalıktaki minderler nereye gitmiş?

(Yer gösterir...)

H KADIN: Buyurun, şöyle oturun.

(Benli 'ye;)

H KADIN: Kız, Benli!

(Benli, anasının telaşını anlamış, gereğini yapmaktadır. Benli, çar çabucak

minderleri yere sermekte...)

DÖNE: Buyurun, oturun.

(H. Kadın yine telaşlı; Benli 'ye...)

H. KADIN: Misafirler yol yorgunudur; bir şeyler hazırlayıver

kızım...

(Hüseyin, mahcup bir eda ile...)

HÜSEYİN: Bizim için zahmet buyurmayın. Yolumuz irak. Geceye

kalmadan, şu dağı aşmalıyız.

H. KADIN: Amanın, zahmette ne ki. Tanrı misafirisiniz. Geceyi burada eder, sabaha yol alırsınız evladım.

Hem gün dönmek üzere...

“Gecenin hayrından, gündüzün şerri iyidir” derler.

(Derin bir soluk aldıktan sonra, Benli 'yi işaret ederek)

H. KADIN: Kötü Kız da Türkü söylemeye pek heves edip durur. Yetim büyüdü yavrucağ. Sizin gibi âşıklar uğrak verirse, başı göğe erer; gönlü şen olur, şenlik olur! Çocuklar gibi sevinir! Merak işte.

1. Çocuk, oba ahalisine ses verir...)

1. ÇOCUK: Eeey ahali! Duyduk, duymadık demeyin... Benli Döne obaya Âşık getirmiş. Eeey Ahali! Duyduk duymadık demeyin... Benli Döne, obaya Âşık getirmiş.

(Duyuruya kulak kabartan, genci-yaşlısı; kadını -erkeği; kızı-

kızanı, hep birlikte,

uğultuyla Benli Kız'ın

çadırına doğru hareket ederler... Bu sırada genç bir gelin, diğer

geline ses verir...)

GELİN: Görelim bakalım şu âşıklar acep ne söyler, nasıl söylemiş!

SAHNE: 10

OYUNCULAR: BİR ÖNKECEKİ SAHNEYLE AYNI KADRO

(Dekor aynı... Gece alacası... Sarı ışık 'lokal' olarak, çadırın önündeki kalabalığı aydınlatır. Çadır önünde kurulu sofrada Hüseyin, Süllü ve bir kaç obalı ihtiyar vardır. Bir köşede kadınlı-erkekli grup, birazdan başlayacak 'Âşıklar Şenliği'ne dönüşecek hoşça vaktin heyecanı ile beklemektedirler. Benli Kız, sırtını çadır direğine vermiş, Hüseyin'e cephe durmaktadır. Anlamli bakışlarını Hüseyin'den alamaz. Benli Kız'ın bakışlarından tebdili bozulan Hüseyin, yufka tutan elini, pilav yerine yoğurda batırınca, Benli'nin iğneli kafiyelerine hedef olur.)

BENLİ:

Âşık neden böyle dargın oturdun

Aş deyi elini yoğurda batırdın

Seyredenlerin işin bitirdin

Yoksa kalmadı mı aklın başında?

(Bu iğneli kafiye üzerine, Hüseyin'in lokması boğazında kalır!

Sofradan elini eteğini çekip, yanı başında duran sazına uzanır.

Saz ve söz ilebenli 'ye karşı cevap verir. Hüseyin, Süllü 'ye eğilerek...)

HÜSEYİN: Şu Kız'a bir sorayım bakalım: Evli mi, bekâr mı?

Ben Aşığım böyle dargın oturdum

Aş deyi de elimi yoğurda batırdım

Maya gibi alıncağızıma dikildin

Var mı idi bana gazezlerin?

Benlim hizalandım böyle durmandan

Igdırıpta kaş altından gülmenden

Hiç tüccarlar yük tuttu mu elmandan

Müşteriyi celp ettin mi kaşlarından?

(Benli gecikmeden, Hüseyin 'e karşı cevap verir!..)

BENLİ:

On beşi yaşadım böyle uslandım

On altı deyince bu günü seslendim

Elmas gibi sandıklarda beslendim

Yoktur eğri yere benim işlerim!

Terziler dikini diker himirir

Açıkta olanı hayvan kemirir

Güllerim tazedden yeni domurur

Hiç usta görmemiş yapı taşlarım!

(Atışmanın sonunda kalabalıktan uğultular, alkış ve gülüşme sesleri yükselir...)

I. ADAM: Vallahi, “güzel atışıyorlar” desem, yerindedirgardaş!

II. GENÇ: Bizim Benli Kız da, pek yamanmış yahu!

III. GENÇ: Ha şöyle âşıklar, ağzınıza sağlık olsun.

IV. ADAM: Devam... Devam...

SAHNE: 11

OYUNCULAR: **HÜSEYİN – SÜLLÜ – BENLİ DÖNE.**

(Dekor aynı... Gecenin karanlığında, çadır 'lokal' aydınlanır. Çadırın bir tarafında Benli ile H. Kadın yatmakta. Diğer, karşı tarafında ise, Hüseyin ile Süllü yan yana, Hasibe Kadın ise orta yerin yukarısında, Orta yerde ise genç bir delikanlı yatmakta. Gözüne uyku girmeyen Hüseyin, iki tekrar öksürerek Benli Kız'a mesaj veri!.. Benli Kız da aynı şekilde öksürerek karşılık verir. Hüseyin, arkadaşı Süllü'yü sarsarak uyandırır!)

HÜSEYİN: Uyan, uyan!

(Süllü uyku sersemi hali ile...)

SÜLLÜ: Ne var, ne oldu?

(Hüseyin kısık sesle...)

HÜSEYİN: Sus! Usul konuş! Ben kızla işaretleştim, yanına gidiyorum. Sen de dışarıda nöbete dur. Ne olur, ne olmaz.

(Süllü tereddütlü!)

SÜLLÜ: Ulan, bir delilik edipte başımızı belaya koyma! Bu göğe bakanlar, adamın ölüsünü deveden aşırırlar. İyiye iyidirler; kötüye de pek

yamanlar. Bilirlerse Alimallah, canımıza bir fatiha okurlar!

HÜSEYİN: Hadi, kırma hatırımı. Kalp sızısı nedir, bilmez misin? Gönül

kırılmışsa bir kere zincirini, padişah ferman eylese, ne yazar?

(Süllü yorganı bir tarafa atarken...)

SÜLLÜ: Haydi, ne halt edeceksen et. Tez ol; sakın ola ileri gitmeyesin. Sonrasına karışmam, bilesin. *(Abasını giyerken)* Neyse, arkadaş

hatırına bir halt yiyelim bakalım.

(Senfonik müzik eşliğinde. Hüseyin, yorganına sıkıca sarılarak, yuvarlana yuvarlana Benli Kız'ın yanına ulaşır... Benli'nin uzun belik saçlarını avuçlarının içine alır.)

HÜSEYİN: Ay yüzüne bakmaya geldim, ipek belik saçlarına dokunmaya

geldim. Derinuma düşünce ateşin, bir yol söndürmeye geldim!

DÖNE: Elin elime değince, sarsıldı her bir yanı. Bilmem rüyada mıyım, hayal de mi? Yoksa ruhum mu gezinir, bedenimden ayır. Sanki sonsuzlarda uçar gibiyim, bilsen ne kadar bahtiyarım!

HÜSEYİN: Ben de aynı histeyim sevdiceğim. Dünya hercümenç olsa, gam

yemem artık... İsterim ki, zevcem olasın. Alırdım avuçlarımın içine, tutam tutam mis kokan saçlarını. Doyamazdım öpmeğe, al olmuş güle benzeyen yanaklarını.

(Döne, kuşkulu!)

DÖNE: Nasıl tanıırım er kişiyi? Bir eksik, babasız yetimim ben. Bir gül koparılsa hoyratça dalından, kimse duymaz zarını...

HÜSEYİN: Aslım, Avşar soyudur. Bilmezim, yalanı-dolanı... Mazlum yemedim, kötüye eğilmedim, eğriye sapmadım. Yüreğim yufkadır, sevdiceğim.

DÖNE: Yüreğime saldın bir sızı! Gayrı, uyku girmez gecelerime. Diyarına al götür beni...

HÜSEYİN: Seni, diyarıma götüreceğim... Zevcem olacaksın... Gönül tahtımın sultanı olacaksın. Yer, gök şahit olsun bu sözüme...

DÖNE: On beş gün sonrası çadırlarımız sökülecek. Ağır ağır gideriz, Çukurova İli'ne; ruhum sende, gözlerim yolda, dönüşünü bekleyeceğim...

(Müzik, konuşmaları bastırır... İkisini aydınlatan ışık yavaşça sönerken, dışarıda bir ileri, bir geri nöbette duran Süllü'yü aydınlatır. Süllü abasının iki yakasını iki eliyle kavramış halde söylenir...)

SÜLLÜ: Uyy... Dondum ulan, dondum. Dizlerime karasular indi gavur! Şu mübarek havada, "zehmeri ayazı" yemiş gibiyim. Şimdi halt yemenin sırası mıydı be adam? Vicdansız!

SAHNE: 12

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Fon yine dağ dekoru... Sahnenin sol tarafı, yine kayalıktır. Hüseyin ile Süllü, sahnenin sağından çıkarlar. Süllü, Hüseyin'in yakasından kavrar!)

SÜLLÜ: Şimdi bana hesap ver ulan, kıza bir şey yaptın mı yoksa?

(Hüseyin kendinden geçmiş gibi, mesut!)

HÜSEYİN: Aaah, ah! Ben ne yaptığımı biliyor muyum ki Süllügardaşım!

(Süllü Hüseyin'i sarsar.)

SÜLLÜ: Allah'tan kork! Yetimin aklını çelip de, perişan etme; 'ah'

alma! Yoksa, yakanı elimden kurtaramazsın.

Bilesin!

HÜSEYİN: Beni tanımazmış gibi konuşursun. Bu yaşıma değin, kime ne

garezim ne kötülüğüm dokundu ki gardaşım?

(Süllü Hüseyin'in yakasını bırakır, düşünceli!)

SÜLLÜ: Seni elbet bilirim, bilmesine de... Ne bileyim, kuşku duydum

işte!*(Canlanır gibi)* Söyle, şimdi ne tarafa yol

alırız?

Cennet Ali'nin dediği gibi: Her bir yeri, düşman sarmış; nerede

eğleşir, ne yer, ne içeriz bilmem ki?" Düştüm senin gibi bir delinin peşine, ayak sürüyüp, duruyoruz işte. Ne gam.

(Hüseyin kaygısız...)

HÜSEYİN: Amaan... Ne yana olursa, fark etmez. Aklım başımda mı ki!

Ben beni bilmez olmuşum. Adam, sende!

(Süllü kendi kendine...)

SÜLLÜ: Adama bak! Bir hoş olmuş... Sana niye soruyorum ki, *(Başını*

sallar. Alaycı!) Herifçiğin oğlu körkütük 'Aşk' sarhoşu yahu!

(Kendi kendine söylenerek, yön belirler) Şu yana gitsek, Fransız

adamları bekler. Şo boğazı tutmuş. Bu yana gitsek, Hırlağın

(Arka yanı gösterir...) Bu dağın yana yönelsek, yol yolak bilmezik.

(Çaresiz gibi başını sallar.) öte yüzünde, Cennet Ali bekler.

(Aşığa...) Ben pusulayı şaşkırdım emmoğlu, biraz da sen

kaygılan!

(Hüseyin düşünür gibi, bir eliyle çenesini tutarak uzaklara göz

Gezdirir...)

HÜSEYİN: Gene de, gavurun kucığına düşmektense, Müslüman'ın

varsın Cennet Ali ocağına düşmek eyidir. Kötülük edecekse,

merhametine etsin. Ocağına varıp, 'af' dilemekten,

sığınmaktan başka çaremiz yoktur Âşık.

(Süllü, çaresiz boynunu büker.)

SÜLLÜ: Sen bilirsin babam. Eh, öyle olsun... Ne demeli, başa gelen çekilirmiş... Doğru

yolumuza giderken, eğri yola saptık bir kere. Vah benim eşek kafam,

nasıl düştüm bu delinin arkasına...

(Eliyle kafasını, yumruklar.)

SAHNE: 13

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ – HÜRÜ ANA

(Sahnenin solundan çıkan Hüseyin ile Süllü, Hürü Ana ile ansızın karşı karşıya gelirler. Panikleyen Hürü Ana, silahına davranır. Gözleri pek seçmediğinden, silah tutan eli titremektedir.)

HÜRÜ ANA: Kimsiniz ulan, yol kesen misiniz?

(Hüseyin, korku ve panikleatılır!)

HÜSEYİN: Dur! Ateş etme! Yol kesen, filan değiliz...

HÜRÜ ANA: Kim olduğunuzu söylemezseniz, vururum sizi namısızlar!

(Hüseyin Hürü Ana'yı tanımıştır, Süllü'ye...)

HÜSEYİN: Hürü Ana değil mi?

SÜLLÜ: O olmalı...

(Hürü Ana ,tabancasını sağa-sola oynatarak, pek seçemeyen bakışlarıyla

hedefi bulmaya çalışmakta...)

HÜRÜ ANA: Kıpraşmayın! Cuvap verin ulan...

(Süllü, Hüseyin'e...)

SÜLLÜ: İyi de, bu ıssızlarda ne işi var!

HÜSEYİN: Hürü Ana, dur, ateş etme! Ben Âşık Hüseyin'im...

(Hürü Ana, elini anlına gölgelik yaparak, dikkatle bakar Hüseyin'e.)

HÜRÜ ANA: Amanın, ocağı batmayasınca Aşık! Demek sensin. Kusura

kalmayın, gözüm pek seçemedi de.

SÜLLÜ: Az kalsın, bizi öbür âleme yollayacaktın.

(Hürü Ana, Süllü'yü tanımamıştır.)

HÜRÜ ANA: Sen kimsin bre uşak?

SÜLLÜ: Süllü.. Süllü... Hüseyin'in yareni, çok tuz ekmeğini yedim;

tanımadın mı?

HÜRÜ ANA: Ne bileyim, bildik gibi geldin de, bir yol çıkartamadım işte.

HÜSEYİN: Piştov da eline pek yakışmış Ana. Cesaretinin derecesini

bilirdim de, kurumuş bileğinin kocaman piştovun ağırlığını

taşıyacağını bilemezdim.

(İç çeker. Gururlu edayla, silahına bakarak...)

HÜRÜ ANA: Aah! Rahmetlinin yadigârı işte... Kızı gibi bakardı. Derdi ki:

“İki sadık yârim var: Biri cefakâr atım Düldül, diğeri de Piştovum, derdi. Aha, bu işte! Beni bile saymazdı rahmetli. *(Duygulanır, kendi kendine)* Vay Rahmetli, öyle derdi işte... Yadigârına gözüm gibi bakmam için sıkı sıkıya tembih ederdi. “Ben ölürsem piştovu yastığının altından eksik etme; bu senin namus bekçin Hürü” derdi.

SÜLLÜ: Allah toprağını bol etsin. Sofrası açıktı, yedirmesini içirmesini severdi. Öteden gidenleri de çağırır sofrasına oturturdu rahmetli. Bilmez miyim.

HÜSEYİN: Öyleydi ya... Cömert insandı. Allah'ta ahrette cömertliğini

esirgemez inşallah. *(Konuyu, tonlamasıyla değiştirir.)* Kadın başına bu ıssızlarda ne ararsın? Bir yitiğin, filan mı var?

(Hürü Ana, diri bir sesle...)

HÜRÜ ANA: Ali'yi arıyorum, Ali'yi. Gezginci Cennet Ali'yi... *(Tepeyi işaret eder.)* Buralarda eğleşir durur...

(Süllü, boynunu bükerek, utangaçlığını belli eder.)

SÜLLÜ: Biz de Cennet Ali'ye varmak için yola çıkmıştık da... Huzuruna varmaya, ayaklarımız diretti.

(Hürü Ana, şüpheyle sorar.)

HÜRÜ ANA: Niye ulan, bir kabahat mi işlediniz yoksam?

(Süllü başıyla onaylar.)

SÜLLÜ: Bir halt ettik işte. Ali ağa, düşman eline geçmeyelim diye, bizi yolumuzdan alıkoydu. İyi de yaptı; amma gidişatlarına ayak uyduramadık. Soğuk gecelerde, taş toprak üstün yatamaz olduk. İki kere düşman baskınına uğradık! Canımız yeni, elimize silah da yakışmıyor; baktık olacak gibi değil, "Davran Âşık, gidiyoruz" dedim, Hüseyin'e. Ayakyoluna sapma bahanesiyle ipi kırdık...

(Boynunu bükerek, ses tonunu alçaltır.) Sonra 'Meyremçil' de

başımıza bir iş gelince, Ali Ağa'nın ocağına geri dönmeye karar verdik. Vaziyet işte böyle...

(Hürü Ana, tatlı-sert çıkarır...)

HÜRÜ ANA: İkiniz bir adam etmezsiniz. *(Elini yol gösterir biçimde savurur...)*

Yörün ulan, düşün önüme! Döller sizi...

(Hüseyin, Hürü Ana'nın heybesini alır. Süllü'de, elinden tutarak yürümesine destek olur. Hürü Ana, silahını beline sokar ve Cennet Ali'ye varmak üzere hareket ederler. Meyden yükselen müzik bir Anadolu ezgisidir. Işık, yavaşça söner.)

SAHNE: 14

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ – HÜRÜ ANA – C. ALİ VE 4 ADAMI

(C. Ali, mağara içerisinde kaputuna bürünmüş, silahına sarılmış, sırtını da duvara vermiş halde yan yatmakta; adamları da benzer pozisyondadır. Orta yerde yanan Ateş'in kızılığı, parça parça yüzlerine yansıtılmaktadır. Kapı ağzında nöbette duran adamı - dışarıdan gelen bir ses üzerine- silahını o yöne doğrultur!)

NÖBETÇİ: Kim var orada?

(Durum üzerine, C. Ali ve adamları da silahlarına sarılarak

tetik vaziyetinde hazır dururlar!..)

H. ANA (SES): Benim yiğidim, ben... Hürü, Hürü...

(Hürü Ana'yı sesinden tanımışlardır. Herkes derin soluk alarak, silahlarını indirir. H. Ana, karanlıktan, sahnenin sağından çıkagelir.)

HÜRÜ ANA: Alim Alim; yiğit Alim. Burada mısın Ali'm?

(C. Ali iltifatta bulunarak, H. Ana'ya doğru yürür...)

C. ALİ: Hoş geldin Cennetlik Anam. Ne diye zahmet buyurdun?

Ayağına taş değse yüreğim sızlar Anacığım!

(Cennet Ali, H. Ana'nın elini öper; yer gösterir...)

C. ALİ: Buyur, otur hele. Yol yorgunsun...

(H. Ana'nın yorgunluğu, her halinden bellidir.)

H. ANA: Dur, biraz soluklanayım Ali'm. Yükten yoksunmadım da,

yokuş biraz yordu. *(Derin nefes alıp, verir.)*

Senin kaçaklar

rast geldi de, heybemi sırtlayıverdiler. Sağ

olsunlar,

yükümü kolay ettiler...

(C. Ali, anlam veremez.)

C. ALİ: Kaçak mı! Kim ola?

H. ANA: Tanış verdiler de, bizim döllermiş. Aha işte...

(Geriye döner; kimseyi göremez. Hüseyin ile Süllü karanlıktan çıka gelir. Başları önlerinde eğik, mahcupturlar. Hüseyin, omzundaki heybeyi yere bırakır, ses verir...)

HÜSEYİN: Buradayız Ana...

(C. Ali, acı acı güler!)

C. ALİ: Ha, bu bizim çakaralmazlar mı?

(H. Ana, C Ali'nin yardımıyla posta otururken söylenir)

H. ANA: Bir tembihim var Ali'm. Uşaklar bir cahillik etmiş. Sakın

ola, bunlara kızma, aziyet etme! Hüseyin'i iyi bilirim, ara sıra uğrak

çalar söyler verir. Havadis getirir, götürür. Hal hatır sorar;

durur. ırzı kırık. Avrat yok, akıl yok; gezgincilik edip

(Süllü'yü işaret eder) Bu da Aşığın yareni, yoldaşlık eder.

(C Ali'ye döner) Adamlığını bilirim de söylerim; bu

gariplere mukayyet olasın, incitmeyisin...

(C. Ali, Hürü Ana'nın elini avucunun içine alır.)

C.ALI: Elini öptüğüm Ana'm, senin her bir sözün benim için

emirdir. Onlar da kardeşimiz, koruyup kollayacağız elbet.

Sırtlarını pek, karınların tok edeceğiz; kaygılanma anam sen...

(H Ana, boşta kalan elini havaya savurur.)

H. ANA: Ben söyledim işte, gerisini sen bilirsin Ali'm.
(Doğrulur)

uşaklar. Bismillah. Ben ayaklanayım, yolcu yolunda gerek,

C. ALİ: Gene heybeyi doldurmuşsun. Ne diye zahmet edersin?

Kızacağını bildiğimden, bir Şey de diyemiyorum...

(C Ali, H. Ana'nın ayağa kalkmasına yardımcı olur. H.

H. Ana, sert bakar!)

H.ANA: Tabii kızarım. Sen gereksin, gerek... Düşman kokunu alsa,

Ali'ye

tir tir titrer! Kalın sağlıcakla. *(Bir iki adım atar,*

döner.) Gavurun adamları bu gecedeymiş, haberin olsun...

(C. Ali, kendinden emin...)

C. ALİ: Sen kaygılanma Ana. Gelen düşman hoş gelir, boş gider...

HÜSEYİN: Sağ olasıñ Ana. Allah uzun ömürler versin, sağlığına

duacıyız.

(H. Ana, Hüseyin ile Süllü'yü kastederek...)

H. ANA: Dedim işte! *(İkaz anlamında)* Beri bakın uşaklar, bir daha

iki olmasın! Söyleyeceđimi söyledim. Bir cahallık edip de,

Ali'mi üzmesiniz! *(Herkes)* Kalın sağlıcakla...

(H. Ana, gitmek üzere adımını attığı anda, C. Ali'nin

işaretiyle iki adamı sağlı sollu refakat ederler. H.

Ana

durur, her ikisine de anlamlı baka!. C. Ali'ye

döner)

C. ALİ: Refakat edecekler...

(H. Ana, kaşlarını çatar!)

H. ANA: Hadi ordan! Kuştan korkan darı ekmez... Allah'ın verdiği

sende! bir can; onu da vadesi gelince alır elbet. Ali'm

(Refakatçileri azarlar!) Dönün ulan geri! Kıçı kırık yufkalar siz...

(Ağır, vakur adımlarla mağaradan çıkarken, müzik yükselir. Işıklar yavaşça söner.)

SAHNE: 15

OYUNCULAR: BENLİ DÖNE – HASİBE KADIN- HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Sahnenin ortasında bulunan büyükçe çadır lokal aydınlanır. Çadır önünde bir yükseltide oturan Benli Kız'ın uzun, sırma saçlarını taramaktadır. Benli'nin donuk, üzgün hali, anasının dikkatini çeker. H. Kadın endişelidir!)

H. KADIN: Tatlı dilli, güleç yüzlü kızım... Acep nedir seni böyle düşüncelere gark eden? Gözümün önünde, Aladağ'ın karı gibi gün gün eriyip gidiyorsun. Ne yiyor, ne içiyorsun?

B. DÖNE: İçimde bir ürperti dolaşır durur Ana... Kötü kötü düşler görürüm.

H KADIN: Hayırdır inşallah kızım?

B. DÖNE: Keşke hayra yorulsa! *(Derin nefes alıp, verir.)* Kara bulutlar geliyordu şu dağların arka yüzünden. Kâbus çöktü obamızın orta yerine! Sonra bir sel, yaman bir fırtına alıp götürdü her bir şeyimizi, göz nuru çeyizlerimi de!.. Sanki koca Dünya'nın küçük tufanı gibiydi! Ceyhan suyu, azgın bir ummana dönmüşt!... Boğuluyordum! Ağaçlar, kayalar, bir sürü şey, üstüme

üstüme geliyordu!.. Ruhum bedenimden çıkmış, olanları semadan izliyordum!..

(H. Kadın, Benli'nin kaygılarından ürperir.)

H. KADIN: Ne bileyim kızım, bazen kötü düşleri, hayra da yorarlar... Su görmenin iyiye alamet olduğu söylenir amma...Bilmem ki!

(B. Döne'nin bakışları, önünde yanan ateşe dolar.)

B DÖNE: Ataş yanıyordu, Ana ataş! O ataş da bir çiçek yanıyordu; tazeliğiyle, kokusuyla, rengiyle kül olan bir çiçek!..

(H. Kadın, moral vermeye çalışır.)

H. KADIN: Amanın, insan düşleri dert eder mi kızım? Ocaktan irak olsun. Bir düş uğruna ne diye kendini harap edersin? *(Düşünceli)* Ne bileyim, her şey Hak'tan bilinir. Hiçbir kudret O'nun önüne geçemez. Yazgısı yazılan, duramaz bu handa... Hayrolsun, hayrolsun!

SAHNE: 16

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Dağ dekoru... Hüseyin ile Süllü, kayalıklarda nöbet tutmaktadırlar. Parlament mavisi ışık, ikisini de lokal aydınlatır. Hüseyin sayıklamaktadı! Sesi yankılıdır.)

HÜSEYİN: Ne oldu sana? Düştün ha! *(Benli karşısındaymış gibi...)* Uzat elini, bana doğru uzat! Haydi, tut elimi. Yaklaş, yaklaş. Uzaklaşıyorsun... Korkuyor musun? Korkma! *(Elini umutsuzca biraz geriye çeker.)* Hani, sözün vardı; yolumu bekleyecektin? Nereye gidiyorsun? Beni böyle, bir başıma bırak!...

(Süllü, Hüseyin'i sarsar.)

SÜLLÜ: Kendine gel Âşık!

(Hüseyin, telaş ve korkuyla uyanır, istem dışı uzattığı elini fark eder, şaşkınlıkla bakakalır eline!.. Elini inceleyerek...)

HÜSEYİN: Elim, neden böyle? Ben ne yaptım? Yoksa!..

(Süllü umarsız omuz silker.)

SÜLLÜ: Bilmem, sana sormalı? Bir yol gittin geldin.
Yolculuk ne yanaydı deli Aşık?

(Hüseyin elini indirir, melül melül uzaklara
bakar...)

HÜSEYİN: Sorma yaren... Benli kız düşüme doldu da!
Serap gibiydi!.. Bana elini uzattı, yaklaşmak istiyordu... Ben de ona
elimi uzattım. Yüzüme, korkuyla endişeyle baktı! Sonra, elini geri
çekti. Benden uzaklaştı... Sanki bilinmeyen bir güç bizi bizden
ayırmaya çalışıyordu!(Hala rüya âlemindeymiş gibi) Bu nasıl tutku
Allah'ım; bu nasıl aşk! Kara sevda dedikleri, böyle olsa gerek! Ferhat
ile Şirin'i, Leyla ile Mecnun'u şimdi daha iyi anlıyorum.

(Süllü alaycı!)

SÜLLÜ: Şuna bak; get oğlum, get... Delirdin mi sen. Kızı bir
kerecik görmeyen başıma mecnun mu kesiliverdinheerif!

(Hüseyin, kolunu indirir; Süllü'ye şaşkın şaşkın
baka!.)

HÜSEYİN: Öylesi yüce bir his ki, yaşamayan ne bilsin
sevenlerin ızdırabını!

SÜLLÜ: Essah mı yav? De get, herif sen de... Çocuk
çocukgonuşma. Gören duyan olsa, "aklını yitirik" der.
(Mahzunlaşır; durumlarıyla ilgili kaygılarını dile getirir.) Günlerdir
bu dağlarda taban teperiz. Yılanlarla, çıyanlarla, koyun koyuna yatar
dururuz! Tüm bunlar, bir sevda uğruna... Ne hallerdeyiz, ya Rabbim!

(Hüseyin, Süllü'yü duymamış gibi söylenir.)

HÜSEYİN: Hakkımda ne düşünüyordur acep; acı çekiyor
mudur! Beni, vefasız mı bilmiştir? Ne düşünse, ne söylese
yerindedir!.. Kavli bozan taraf ben oldum. Korkak davrandım!(Sesini
yükseltir.) Yüreğimi ortaya koyamadım, korktum!(Sesini alçaltır.)
Gitmeliydim... Gitmeliydim...

SAHNE: 17

OYUNCULAR: BENLİ DÖNE

(Benli, pür telaş halde sahnenin sağından çıkar. Sahnenin orta yerine
gelir... Elinde ince bir sopa vardır. Sahnede hayvan sürüsü güdermiş
gibi hareket eder sağlı-sollu; ileri-geri koşturarak, hayvancıklara tatlı

sözler söyler.)

B. DÖNE: Ayy, kuzucuklarım... *(Sürüden ayrılan bir kuzunun peşinden koşar...)* Kaçma... Gel buraya kıvrırcık. *(Bu sefer de başka hayvanın peşine koşar...)* Kınalı... Hani iyi huyluydun? Hay Allah, neden huysuzlandı bunlar? *(Köpekte, sürüden ayrılan hayvanlara ürer. Benli, köpeğe...)* Karabaş, ne oldu bunlara; neden kaçıyorlar? Kaçmayın, sürüden ayrılanı kurtlar yer...

(Yorulmuştur. Alnındaki terini siler, iki eliyle sopasına yaslanır, kısa bir soluklanır. Hüseyin'i hatırlar, yüzünde tatlı bir tebessüm ve masumiyet beliri! Hüseyin'le ilk karşılaştığı çeşme başına doğru ağır adımlarla yürür... Bakışları bir noktaya odaklanır, Hüseyin'e atfen duygularını dile getirir...)

Ay bu gece yine hilal göründü

Şavkı düştü suya, sen ayan oldun

Çeşmenin başında yolun gözledim

Yolun irak mıydı canım sevdiğim?

Aladağ başına duman yürüdü

Mevsim yaz olmadan güze büründü

Tükendi umudum bu son gecede

Sebebin neydi canım sevdiğim?

Göçümüz kalkıyor Geben yurdundan

Varır, kona-göçe Çukurova'ya

Beni de koydun acının tahtına

Aşkın ateşini yaktın sevdiğim

(Ay ışığında sararan yapraklar havada uçuşur; hıştırtısı dağların uğultusuna karışır. Dizelerin bitimine doğru şiddetini artırır... Işık yavaşça sönüp, kaybolana kadar sürer.)

SAHNE: 18

OYUNCULAR: HASİBE KADIN – MEHMET ALİ- BİR KAÇ DELİKANLI

(Gece Mavisi... Işık çadırı "lokal" aydınlatır. Çadırın önünde, sırtını direğe vermiş halde oturan H. Kadın, iki elini yüzüne yapıştırmış, ıssızlarda, geceye kalan Benli Kız için kaygılarını dile getirmektedir!..)

H. KADIN: Yavrum... Yavrum... Nerelerde, hangi ıssızlarda kaldın yavrum?

Yamaçların aralıklarına mı düştün yavrum? Beni dertlere koydun,
acılara gark ettin yavrum! "Anam" diye diye ağlar mısın? Ses verdin de ben mi duymadım! Geceler soğuk üşürsün yavrum!

(Çadırın arka tarafından, orta yaşlı, yiğit yapılı oba sakinlerinden

Mehmet Ali, Hasibe Kadın'ın yanında bitiverir.)

M. ALİ: Ne dertlenip durursun, Hasibe Kadın?

H. KADIN: Gitti de gelmedi ciğer param! Gün dönmeden dönerdi. Acep,
başına bir iş mi geldi! Ana yüreği işte...

M. ALİ: Biz ne güne dururuz; Oba'nın yiğitleri ne güne durur? Dertlenip
kendini harap etme!

(H. Kadın'ın omzuna teselli anlamında dokunur. Doğrulur; geriye, çadırlara dönüp, obanın civanlarına ses verir.)

Göge bakanlı erleri

Yörüklerin yiğitleri

Kötü haberim sizlere

Duyun sesimi sesimi

Acı bir rüzgâr esiyor

Baykuş konan tepelerden

Taze fidan Benli yitik

Aladağın ıssızında
Tez giyinip tez kuşanın
Çıkın hele şu meydana
Kıratları hazır edin
Sürün dağlara dağlara
Bir solukta ulaşılsın
Obamızın nazlısına
Yüreciğiparelenmiş
Kız anası ağlamasın...

(M. Ali dörtlükleri söylerken, diğer çadırlardan birkaç civan aynı anda çıka gelirler... Dik ve kararlı bakışlarıyla, sahnenin ortasına doğru yürürler...)

SAHNE: 19

OYUNCULAR: BENLİ DÖNE – OBA AHALİSİ – CİVANLAR

(Sahnenin solundan çıkan oba civanlarından biri, iki elinin üzerinde yere paralel tuttuğu Benli Kız'ın cansız bedeniyle, arkasından yürüyen boynu bükük akranları olduğu halde, kendilerine bekleyen kalabalığa doğru ağır adımlarla ilerler...)

(Hasibe Kadın, kalabalığın arasından öne çıkarak, iki eliyle iki dizini döver.)

H. KADIN: Vay ciğerim... Kuzum, yavrum!

(Benli'yi elinde tutan genç durur. Arkasındakiler de durur. H.

Kadın iyice yaklaşır, iki eliyle Benli'nin iki yanağından kavrar...

Ellerini tutar, nabzına bakar!)

H. KADIN: Avuçların soğuk, benzin soluk. Nefes ver de sıcaklığımı duyam yavrum!

“Ana” de ki, “Kuzum” diye boynuna sarılam! Sen ağlarsan, göz yaşlarım ırmak olur, sel olur!Sen ölürsen, ben de ölürüm yavrum!

(Işık, yavaşça sönerken, dramatik ezgi yükselir. Perde kapanır...)

İKİNCİ PERDE

SAHNE: 20

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ C. ALİ VE ADAMLARI

(Fon, dağ dekoru. Hüseyin, mağara içerisinde sırtını bir kayaya vermiş, rahat biçimde oturmaktadır. Belden yukarısı çıplak, kol altından ve boyun üstünden çapraz sargılıdır! Yara aldığı, her halinden bellidir. Süllü ise, eline yakışmayan bir tüfekte ileri geri volta atarak, ‘nöbet’ görevini ifa etmektedir. Süllü bir ses duyar, tüfek sesinin geldiği yöne doğrultur!..)

SÜLLÜ: Kim siziz?

C. ALİ: Davranma, biziz!

(Süllü, tüfeğini indirirken, C. Ali ve adamları karanlıktan çıkagelirler... Sırtlarında ganimet çuvalları olduğu halde, silah ve kütüklükleriyle tam teçhizdirler. C. Ali ‘Aferin’ anlamında, Süllü’nün omzuna dokunur.)

C. ALİ: Düşmana uğrak verdirmemişsin yiğidim. Korkmadın değil mi?

SÜLLÜ: Düşman karşıma dikiliverirse, elimiz armut toplayacak değil elbet Ali Ağam. Allah ne verdiyse... Korkmadım desem de biraz yalan olur hani! Yukarda Allah var!

(C. Ali, gülümseyerek, Süllü’nün omzuna bir daha dokunur.)

C. ALİ: İyi, iyi... Korkuya alışmalısın... İnsanoğluna sevinç de

gerek, korku da yığidim.

(Sırtındaki çuvalı yere bırakır. Adamları da çuvallarını aynı yere bırakır. Hüseyin'e doğru yürür...)

C. ALİ: Aşığımız ne haldedir acep?

(Hüseyin, saygı gereği kımlıdar.)

HÜSEYİN: Bugün daha iyiyim.

*(C Ali, "Hareket etme" anlamında eliyle işaret eder;
sonra adamlarından birine seslenir...)*

C. ALİ: Dök bakalım Tırtıl, şu Bağdat ganimetlerini... Bu

ganimetlerde çok yetimin, fakir-fukaranın hakkı var.

(Tırtıl, çuvalı boşaltırken fikrini söyler.)

TIRTIL: Frenklerin yüzünden ahali ot yer hale geldi; ne ekebiliyor, ne biçebiliyorlar.

(Ganimetler ortaya dökülür... İpek kumaş ve ziynet ağırlıklıdır. Ganimetin etrafına bağdaş kurarak çevrelerler. Kategorik taksimat yapılır. C. Ali'nin gözü bir ara mahzun ve düşünceli duran Hüseyin'e takılır. Hüseyin ise, cebinden çıkardığı beyaz mendili incitmeyecekmış gibi avucunun içersine alır, koklar!)

BENLİ(İÇ SES):
Bir

Ey Âşık! Bir ela göz düşerse hayaline, bil ki o kördür.

ateşdüşerse yüreğine, volkan misali yanan 'kor'dur. Bir

'ar' düşerse eğer, şan-ı şerefine, bilesin ki o lekesiz

kardır...

C. ALİ: Derin düşüncelerde görürüm seni âşık, sebebini bilmem de mahzur var mıdır?

(Hüseyin, başını kaldırmadan cevaplar.)

HÜSEYİN: Bir demem vardı da ağam; söylemeğe ne dilim, ne de yüreğim Varmadı!

C. ALİ: De bakim; neymiş o demen?
HÜSEYİN: Firar edişimizde, yolumuz bir yörük obasına düşmüştü. Orada bir güzel tanıdım. On beş gün sonrası yeniden buluşmak üzere, yüreğimi bırakıp da geriye döndüm. Kavil kesmiştik bir kere! Erkekçe yemin bile vermiştim. *(Duygulanır)* Bir ay oldu. Göçmüşlerdir herhalde...

C. ALİ: Bana sırrını neden açmadın Âşık?
HÜSEYİN: Cesaret edemedim Ağam, alınırsın diye düşündüm.
(C. Ali, genç kıza yakışacak küpe, kolye, kemer gibi yükte hafif, pahada ağır ziynetlerden oluşan ganimetlerden bir miktarını ayırarak Hüseyin'e takdim eder.)

C. ALİ: Al bunları, yakışsın oba güzeline. *(Latife eder)* Dügün-dernek kurarsan Cennet Ali'yi unutmayasın sakın! Yol vermem, bilesin.
(Hüseyin başını kaldırır, mutlu bir çehreyle...)

HÜSEYİN: Allah, gönlüne göre versin ağam! *(Ziynetleri eline aldığında heyecanlanır.)* Bunlar, Benli Kız'a çok yakışacak. Nasıl da sevinir, bir bilseniz...

SAHNE: 21

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Oba dekorunun aynısı... Hüseyin ile Süllü obaya vardıklarında, çadırların sökülmüş olduğunu görürler. Yerde, sadece çadır izlerini belli eden taşlar vardır. Hüseyin, taşlara bakarak duygulanır.)

HÜSEYİN: Elleri böğründe kalan güzel... Ak elleriyle, şu taşları düzen
güzel; duyarım sitemini, duyarım 'kor' gibi yanan yüreğinin
harımı! Kusur benim, kabahat benim, sen ne söylersen söyle,
yerindedir!

(Süllü, Hüseyin'e dokunur.)

SÜLLÜ: Dertlenme breh ! Dünya'nın sonu değil ya; süre süre izini
buluruz elbet...

*(Hüseyin, cebinden ziynetleri çıkartıp sevgiyle bakar. Duygulu
bir tonlamayla!..)*

HÜSEYİN: İnce belli, ceylan bakışlı yârin, tavus kuşu nakışlı göğsüne ne
de güzel yakışır...

*(Hüseyin çadır yerlerini dolaşırken, gözüne taşlar arasında
sıkışmış bir pusula ilişir. Pusulayı alır, seslice okur!..)*

BENLİ (İÇ SES): Ey Aşık! Senin sözünü namus bildim. Mert, yiğit Türkoğlu
Türk bildim; demek aldanmışım! Eğer bu pusula eline geçerse
ise, yırt ve at! Kavlimizin hiçbir hükmü kalmamıştır artık!

*(Hüseyin pusulayı öper; özenle dürtüp, cebine koyar. Başını
yukarı kaldırıp, kendi kendine söylenir.)*

HÜSEYİN: Izdırabımı bilemesem de, sitemlerin yerindedir Benli kız!
Keşke ölseydim de böyle olmasaydım! *(Yanına yaklaşan
Süllü'ye dokunur.)* Yönünü öte dön de, ağladığımı

Görmeyesingardaşım. *(Sazını böğrüne yerleştirir; Benli'in sitemli
mektubuna cevaben şöyle seslenir!..)*

Ela gözlü Benli Dönem

Yurduna geldim yurduna
Benli Döne'n göçüp gitmiş
Derdine uğradım derdine
Bölük bölük uçan kuşlar
Aydın yaylasında kışlar
Benli'min düzdüğü taşlar
Yurduna geldim, yurduna
Aşık Hüseyin'im ne olaydım
Böyle olmadan öleydim
Benlim sana kul olaydım
Derdine uğradım derdine

SAHNE: 22

OYUNCULAR: BENLİ DÖNE – H KADIN VE GÖÇER AHALİSİ

(Fon yine dağ dekorludur. Boş sahnenin solundan çıkan at ve develer, boyunlarında asılı çingirak sesleriyle yol alırlar... Sırtlarında göçer eşyaları vardır. Öndeki devenin ipini, genç bir kız çeker. Genç kız, yanık bir ezgiyi, deve üzerinde iki büklüm olmuş, Benli Kız'a atfen söyler... Çingirak sesleriyle ezginin birbirine karıştığı kervan, ağır ağır sahnenin sağından çıkar... Kervanın çıkmasını müteakip, sahnenin solundan, Hüseyin ile Süllü çıka gelir, karşılarından gelen bir adamla selamlaşırlar...)

HÜSEYİN: Selamünaleyküm...

ADAM: Ve Aleyküm selâm.

HÜSEYİN: Gardaş, biraz eğleşir misin? Bir demem var da...

ADAM: Buyur, de bakalım...

HÜSEYİN: Göğebakanlı Aşireti'nin izini süreriz de, rastlaştığımız olmuş mudur?

(Adam, bir eliyle sahnenin sağını işaret ederek...)

ADAM: Andırın İli, AzgıtKal'asında eğleştiklerini bilirim. Pastırma sıcaklığını atlatınca da, Çukurova İli'ne doğru yol alırlar... *(Havaya bakar)*

Belki de gitmişlerdir...

(Hüseyin tebessümle adamın omzuna dokunur.)

HÜSEYİN: Sağ olasın gardaş...

(Adam yoluna, Hüseyin ile Süllü'de kendi yollarına yürürler... Işık yavaşça söner. Mekan değişmiştir, kısa bir an sonra yeniden aydınlanır. Fona bir kale resmi eklenir. Hüseyin, sağ ayağını bir taş üstüne koyar, kalenin resmine bakarak, duygulu dörtlüklerini sıralar)

Görmedim dünyada beyler böyle bir bela

Bir yavru yitirdim de benzerdi güle

Bir sualım vardı Azgıt'ınkal'a

Benli Dönem salağından geçti mi?

Ey, cemali de benzerdi gökteki aya

Boyunca giyerdi sırmalı saya

Siyah zülfün dökünce şöyle bir yana

Terleyip de düğmelerini çeşti mi?

Küçücek sevdiğim on altı yaşlı

Kiraz dudaklı da bir inci dişli

Tavus kuşu gibi göğsü nakışlı

Benli Dönem salağından geçti mi?

Aşık Hüseyin'im diyemhepine

Akıl ermez ey dünya da işine

Kal'a kurban olam her bir taşına

Benli Dönem boz gediğin aştı mı?

*(Türkü biterken, ışık 'fade' olur...Kısa bir an sonrasında mekan
yeniden aydınlanır. ... Kervan aynı*

sahnenin solundan, sağına; yine çan ve ezgi sesleriyle ağır

ağır yol alır... Hüseyin ile Süllü, kervanın kaybolmasını müteakip,

sahnenin solundan çıkarlar. Yine rastlaştıkları bir adamla

selamlaşırlar...)

HÜSEYİN: Gardeş, beri bakar mısın?

ADAM: Buyur Efendi?

HÜSEYİN: Tez zamanda bu ilden geçen bir göçer gördün mü? Göğebakanlı
Aşeriti'ni ararız da...

ADAM: Kadirli'ye uğrak verirlerdi; bu güz ne olduysa eğleşmeden düz
gittiler... Bir marazları vardı herhal!

(Hüseyin, heyecanlı!)

HÜSEYİN: Acep ne yana gitmişlerdir, bilir misiniz?

ADAM: Kimi Aşiret, Adana'da kışlar, kimi de öteye,
Tarsus'a ulaşır...

Doğrusu, hangi yöne gittiklerini bilemem yiğen...

(Hüseyin'in boynu düşer, düşünceler dalar!.. Yolcu ise yoluna yürür...

Işık yavaşça söner.)

SAHNE: 24

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ – SARHOŞ - KAHVECİ – BİR KAÇ MÜŞTERİ

(Hüseyin, Süllü ile bir kahvehaneye girerken, kapıda kıyafeti bozuk, genç bir sarhoşla karşılaşır. Sarhoş, Hüseyin'in sazını görünce, âşık olduğu kanısına vararak, yolunu keser! Sarhoş, acındırarak!)

SARHOŞ: Âşık abi, bir yol bakıver... Sevenlerin halinden ancak sen

Gamlıyım, çok çok anlarsın. Beni kimse anlamıyor abi ya!

(Bağrına gamlı... Sevdim bir kere şu Tabancalının kızını.

vurur.) Yaktı beni kör olası, kül gibi savurdu, attı bir tarafa!*(Ciddileşir)* Amma, delikanlı kızmış. Beni seviyor abi! Ben de onu, Allah'ına kadar seviyorum. *(Hüzünlenir, sesi kısılır. Ağlar gibi!)* Kavuşturmadı, ayırdı bizi Tabancalı. Bir köpeği de peşime taktı... Beni öldürtecekmiş hesapta, kızına işmar ettim diye!*(Dirilir gibi, sesini yükseltir.)* Hesapta belalısı kör Kadir'e nikâhlayacakmış! Sevdim işte kahpe analının kızını! Sazına şöyle bir dokunda, efkârım dağılsın âşık abi...

(Hüseyin, Sarhoş'un omzuna dostça dokunur.)

HÜSEYİN: Gel sana bir çay ısmarlayayım, için ısınsın. Sakinleşesin.

(Selam verip, kahvehaneye girerler) Selâmünaleyküm.

İşiniz kolay olsun ağalar.

(Kahvehane eşrafi, Hüseyin ve Süllü'ye dikkat kesilirler.)

Kahveci gelenlerle ilgilenir.)

KAHVECİ: Hoş geldiniz.

(Hüseyin ile Süllü ellerini bağrırlarına götürerek kahveciyi ve diğer meraklı bakışları selamlarlar... Hüseyin, sarhoşa da sandalye çeke, oturması için.)

HÜSEYİN:

Buyur, otur gardaş.

(Sarhoş düşe-yıkıla sandalyeye oturma çabasındayken, Hüseyin, sarhoşun oturmasına yardımcı olur... Kahveciye seslenir...)

HÜSEYİN:

Bize üç sıcak dem...

(Sarhoş, Hüseyin'den cesaretle şişinir.)

SARHOŞ:

Âşık ağabeylerin demi sağlam olsun, sonra

karışmam ha...

(Hüseyin, sarhoş'un omzuna dostça dokunur.)

HÜSEYİN:

Ustam işini bilir, canı sağ olasıca...

SARHOŞ:

Senin gibi iyi ağabeye yanlış yapamaz; yaparsa ben de

ona yanlış yaparım.

(Kahveci bir yandan çayları doldururken, Sarhoş'un

şikâyetinden de rahatsızdır!)

KAHVECİ:

Sus ulan! Yabancı birini görsen hemen şişinirsin köpoğlu.

(1. Adam alaycı gülümsemeye!)

1. ADAM:

Ulan Kız Ali, hangi kışına güvenerek,

Tabancalı'nın

körpesine müşteri olursun ha? Çaylak.

Yedirmezler o kızını sana, yedirmezler. Ben Tabancalı'yı tanıyorsam, öyle!

2. ADAM:

Erkek müsvettesi sen de! Kaçtırdın kızını, sonra götürüp

geri teslim ettin... Korkak, ödle! Birde erkek olacaksın!

3. ADAM:

Bre oğlum, Tabancalı şarmitasının kızını alınırmı hiç?

Sürtüklüğünü bilmeyen mi var! Aklını başına al, yoksa

böyle kahve köşelerinde onun bunun ağzına sakız olursun.

(Ağlar! Hüseyin'e, diğerlerini işaret ederek...)

SARHOŞ:

Duydun değil mi? Garibim ya... Gelen vuruyor, giden vuruyor! Obanın bağı da bülbül konarken, benim bağma baykuş konar. Kötülere, güçsüzüm! Of ulan of!

Bir şeyler söyle ki, avunsun şu 'kor' gibi yanan

yüreğim.

(Hüseyin, Sarhoş'un omzuna yine sevgi ve güvenle dokunur.)

HÜSEYİN:

Onların kusuruna bakma; seni sevdiklerinden ötürü latife ediyorlardır. Sen onlardan küçüksün; hoş gör gitsin... Dur hele, gün doğmadan neler doğar... Sabret; sabrın sonu selamete erer... Allah işini kolay kılsın, sevenleri sevdiklerine kavuşturmayı nasip etsin!

(Kahveci, çayları masaya koyarken, Sarhoş'adokundurur!.)

KAHVECİ:

Efendileri üzmesin! (Sarhoş'tan dolayı Hüseyin ve Süllü'ye) Bu Sarhoş'a çay bile ısmarlamak doğru değil aslında Ama...Bir yabancı görse, hemen mikrop gibi yapışıp faydalanmaya

çalışır. İş, güç, hak getire! Çalışmayı sevmez. İçip içip köşelerde zıbarıp durur!

(Sarhoş, Kahveci'yi Hüseyin'e şikâyet eder.)

SORHOŞ:

Yalan söylüyor bu gödelek! Garez ediyor. Hiçbir Allah'ın kulu, benden için: "Bir tek kuruş borcu var" diyemez. Param varsa içerim. *(Kahveciye)* Yalan mı ulan göde! *(Diğerlerine)* Konuşun! Var mı borcum, ha? Doğruyu söylemezseniz, şu kapıdan dışarıya ölünüz çıksın, emi!

(Kahveci, ocaktan seslenir.)

KAHVECİ: Kes! Adam uşak görünce şişinme, köpoğlu!

(Sarhoş, Kahveci'yi işaret ederek, Hüseyin'e...)

SARHOŞ: Bak, görüyorsun değil mi? Bana, “borcun var” diyemiyor.

“Hırsız” diyemiyor .“İt-uğursuz” diyemiyor. Ne diyor?

(Ağlar) ‘Sus’ diyor. Sus, sus... Tabii, yalanı çıkıyor
ortaya... ‘Sus’ diyor...

(Hüseyin, yine Sarhoş'un omzuna dokunarak...)

HÜSEYİN: Aldırma, be hemşerim.

(Sarhoş, kahvehanede bulunanları işaret ederek...)

SARHOŞ: Bunlar var ya bunlar; analarının ipliğini pazarda satanlar.

Tabi işleri gümüş, enseleri de kalın olunca, benim gibi
garibanları eğlencelerine çerez yapmaya kalkarlar...

SÜLLÜ: Üzülme be hemşerim... Keser döner, sap
döner; gün olur,

hesap döner...

SARHOŞ: Benim hesabım yanlış yerden döner...

(Masaya bir yumruk indirir... Pencereden öteye bakarak,

kızı hayal eder.)

İşvesi, nazı beni yakıyor ağabeycim. Onu bir görseniz,
dillere destan gök mavisi gözlerini bir görseniz... Ah!
Parçalıyor beni, orospu analı! Kör olası Tabancalı; bana yar
etmeyip de, Kör Kadir pezevenğine mi yar edeceksin ha!
(Durulur, iç çeker) Tabi... Kör'ün, Tabancalıyla iş tuttuğunu
söylüyorlar... Suyu gözünden bağlamış gavat... Körü peşime
takmış, beni öldürtecekmiş. Beş leşi var, belalı itin biri!
Korkuyorum Âşık abi! Bok yoluna gitmekten korkuyorum.

(Hüseyin, sazını eline alır.)

HÜSEYİN:

Dostum, senin gamın benim de gamım! Karac’oğlandan
bir deyiş söyleyeyim de, efkarın dağılsın gönlün ferah
olsun!

SARHOŞ:

Söyle Aşık abi. Sevip de, kavuşamayanların deyişlerini
söyle... Bülbülün, güle figanını söyle. Deyişlerin
gökyüzüne ulaşsın; ulaşsın da, bağırcağımdövüm
dövüm dövülsün...

*(Hüseyin, sazıyla duygu yüklü bir giriş yapar. Sarhoş,
dirseğini masaya koyar; avuç içini de çenesine dayar.
Hüseyin’in sazının tınısına kendini kaptırmış haldeyken içeriye
ince yapılı, uzun boylu, karanlık yüzlü bir adam girer. Adam,
şalvarının cebinden çıkardığı bıçakla ve kararlı adımlarla,
Sarhoş’un üzerine gelir. Öfkeli bir ses tonuyla...)*

KÖR KADİR:

Kalk ayağa, puştun oğlu! Namımı duymamışsın gibi,
gıyabımda “öte -beri” gıybette bulunmuşsun... “Seher’i,
ona yar edersem, bilmem ne olayım” dermişsin. Aha,
karşıdayım. Tabanca, bıçak, bende oyuncak... Şimdi
elimdesin Kız Ali. Karnını yarıp, dana gibi böğürteyim de
gör gününü!

(Sarhoş korkuyla irkilir, Hüseyin’e sarılır.)

SARHOŞ:

Kurtar beni Âşık abi; öldürecek! N’ olur kurtar! Ölmek
istemiyorum, ölmek istemiyorum!

(Hüseyin K. Kadir’i tutar.)

HÜSEYİN:

Dur! Yapma efendi... Bir kaza çıkmasın; kan akmasın!

*(Süllü de müdahalede bulunur. K. Kadir’in boş bulunan eline
sarılır ama hızını engelleyemez. K. Kadir Süllü’ye çıkarır.)*

K. KADİR:

Bırak elimi... Girme aramıza; bu bir namus davası!

SÜLLÜ:

Sakin ol gardaş... Hırslanma; konuşarak anlaşın.

Kötülükten ne çıkar?

(K. Kadir Hüseyin ile Süllü 'yü silkeler.)

K. KADİR:

Bırakın; engel olmayın! Namusuma leke süren o iti

Karışmayın,

Geberteyim! Fazla uzamış dilini hele bir kopartayım.

yoksa size de gazez ederim!

HÜSEYİN:

Yapma, etme gardaş. Kavgadan ne çıkar. İkiniz de zarar

Görürsünüz! Bekleyenleriniz vardır...Hırsla kalkan, zararlı oturmuş! Konuşarak anlaşın.

(Sarhoş koşarak etrafta turlarken, K Kadir, Sarhoş'u kovalar... Sarhoş, kaçamayacağını anlayınca Hüseyin'e sarılır... Hüseyin ile Süllü, Sarhoş'u korumanın gayretindedir. Sarhoş ağlayarak!)

SARHOŞ:

Kulunuz, köleniz olayım; kurtarın beni... Âşık abi, ne olur

kurtar!

(K. Kadir, bir boşluğunu bulup, bıçağını Sarhoş'un böğrüne

Saplar!)

K KADİR:

Al bakalım, geberesice...

(Sarhoş, böğrüne saplanan bıçağın acısıyla sarsılı!.)

SARHOŞ:

Yandım Anam; yandım!

(Süllü, durum karşısında bıçağı Sarhoş'un böğründen çekip, K Kadir'in böğrüne saplar. Hareket donar. Yanık bir ezgi yükselirken, ışıklar yavaşça söner...)

SAHNE: 25

OYUNCULAR:

HÜSEYİN - SÜLLÜ – GARDİYAN

(Demir parmaklıklı hapisane dekoru... Süllü, gardiyanla birlikte parmaklığın önüne gelir... Kendisini bekleyen Hüseyin'le yüz yüzedir. Hüseyin boynunu büker.)

HÜSEYİN:

Apti Ağa'ya gittim; kapıdan kovdu... Rüstem Ağa'ya

gittim: “Rüşvet” dedi... Adil Bey’e gittim: “Bakarız”
deyip, savuşturdu... Kapılarına varmadığım adam kalmadı;
hem umudum, hem gönlüm kırıldı.

SÜLLÜ: Üzülme be Âşık... Allah’tan ümit tükenmez. Asıl, ben
senin için kaygılanıyorum. Ne yer, ne içersin; nasıl geçim
edersin? Başını koyacak bir yastığın var mı; sıcak bir çorba
içebiliyor musun?
(Hüseyin, boynunu büker.)

HÜSEYİN: Umuma açık yerlerde çalıp söylerim. Kimi heybeme bir
şeyler koyar, kiminin davetine icabet ederim. Bazı bir han
köşesinde, bazı da kuytularda sabah ederim...

SÜLLÜ: Benim için kaygılanma Âşık, var git Benli Kız’ın yoluna...
Yolunu gözlüyordur...

HÜSEYİN: Seni bırakıp da nasıl giderim Süllü? Bunca yıllık
yarenimsin. Yanımda olman bana güç ve cesaret veriyor.
(Düşünür) Salıverilmen için bir çaresini bulmalıyım...
Benli Kız, umudunu yitirmiştir herhal! Hakkımda
ne düşünüyordur acep? Yücelerden uçan kuşlar anlatsa
halimi; bulutlar anlatsa, deli boran anlatsa...
(Işıklar yavaşça söner...)

SAHNE: 26

OYUNCULAR: HÜSEYİN – ADAM

(Hüseyin, hapisane duvarının önünde iki elini yüzüne yapıştırmış, ‘çömelik’ vaziyette, düşünceli bir halde iken, Bir

gölge önüne düşer; başını yukarı kaldırdığında, giyimi, kuşamı düzgün bir adam görür. Mahçup bir edayla, ayağa kalkar.)

HÜSEYİN: Buyur beyim; bir diyeceğin mi vardı?

ADAM: Delikanlı, nedir seni böyle derin düşüncelere koyan? Kasvetli

gördüm de!

(Hüseyn, umutsuz bezgin bir sesle...)

HÜSEYİN: Bu devranda, dertsiz bir kul var mıdır ki beyim? Hekimi olmayan ilin, biçare hastasıyım. Deşme yaremi, var git yoluna...

ADAM: ‘Derdini söylemeyen dermen bulamaz’ delikanlı.

HÜSEYİN: Torosların gezgincisiyim... Tarsus İli’neydi yolumuz...
Yarenim

Süllü ile gereksiz bir kavganın içinde buluverdik kendimizi. Yarenim düştü mahpusa; ben ise, ortalıkta kala kaldım biçare. Yarenimi bu mahpus damından kurtarmak için değnek vurmamak kapı kalmadı. ‘Apti Ağa’ dediler, ‘Rüstem Ağa’ dediler, ‘Adil Bey’ dediler... Hiç birinden vefa bulamadım. Hâsılı, arzu halim budur beyim...

(Adam, durumu anlamış gibi başını sallar.)

ADAM: Senin o saydığın Ağalar, Beyler, Adana’nın çakalları evladım.

(Durur) Samimi delikanlıya benziyorsun. Benimle gel bakalım; bir hal çaresine bakarız...

(Adam yürür; Hüseyn’de onu takip eder...)

SAHNE: 27

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Hapishane kapısında, Hüseyn ile Süllü, samimi bir şekilde)

kucaklaşırlar.)

HÜSEYİN: Şükür kavuşturana...

SÜLLÜ: Durmanın zamanı değil Âşık, yolumuz ırak, artık bir manimiz de kalmamıştır. Tezi yok, Benli Kız'a kavuşmalısın... Yörü bakalım; Tarsus'un yolunu yakın etmeliyiz...

(Birlikte, sevinçle sahnenin sağından çıkarken müzik yükselir.)

SAHNE: 28

OYUNCULAR: HÜSEYİN – SÜLLÜ

(Han odası, üzerinde bardak ve sürahi olan komedinin iki yanında bulunan karyolada yatmakta olan Hüseyin ile Süllü, derin uykudadırlar. Gök gürültüsüyle birlikte gelen şimşek çakması, odaya 'mavi ışık' saçar... Hüseyin ile Süllü'yü aydınlatan lokal ışık, sahnenin sağ tarafını da aydınlatır. Benli Döne, elinde bir çiçek demeti ile beyaz gelinlik içerisinde karanlıktan çıkagelir... Sağına, soluna bakınır, birini arar gibidir. Işık Hüseyin'i lokal aydınlatır. Hüseyin, kan ter içerisinde sayıklamakta!)

HÜSEYİN: Demek, bu çiçekler bana! Haydi yaklaş, uzat elini...

(Benli, bir ses duymuş gibi etrafına bakınarak yürür... Elindeki çiçeği, Hüseyin'den tarafa uzatır... Sahneye kesif bir duman yürür... Dumanlar arasından yabancı bir el uzanır. Benli, çiçeği o ele uzatır.)

HÜSEYİN: Yaklaşma! O ben değilim. Seni kandırıyor. Ne olur, yaklaşma ona!

(Benli, Hüseyin'in telkinlerini duymamış gibi ilerler... Masklı, iri dişli, iri elli 'Yaratık', Benli'nin elindeki çiçeği alırken, elini sertçe sıkar!. Çiçek yere düşer! Benli, Yaratığa'a hayretle bakarken, geç kalmıştır. Şok olur, dona kalır, elini bir türlü geriye çekemez! Ağzından kan gelir! Kan, beyaz gelinliğini kırmızıya boyar! Hüseyin, kan ter içerisinde!)

HÜSEYİN: Korku ve panik halindedir! Yine şimşek çakar!(Benli,

yere yığılı!.) Olamaz! Sen ölemezsin! Ceylan gözlerin, al
yanakların, bal akıtan dilin, şimdi, toprak mı olacak!? Ses
ver. Beni duymaz mısın? Kan lekeli beyaz gelinliğin...

Aman Allah'ım!

(Hüseyin'in sayıklamasına uyanan Süllü, arkadaşını

sarsarak uyandırır.)

SÜLLÜ: Kalk deli Âşık! Uyan, uyan!

*(Hüseyin panik atakla uyanır, yerinde doğrulur.
Doğrulduğunda yüzünde, endişe ve*

korku vardır!)

HÜSEYİN: Hani, nerede? Benli kız nerede?

SÜLLÜ: Ne Benlisi! Tere bulanmışsın; sayıklayıp duruyordun bre Aşık.

Hayırdır inşallah, kötü bir rüya görüksünellehem!

(Hüseyin, kendine gelir gibi derin bir nefes alıp-verir.)

HÜSEYİN: Benli Kız doldu düşüme! Elinde bir demet çiçek, beni
bekliyor gibiydi. Sonra, bir yaratık peyda oldu!Elindeki çiçeği ona
uzattı, sonra çiçek yere düştü! Benli'nin ağzından kan geldi!

Gelinliği, al kana boyandı. Sonra, sisler arasında kayboldu gitti!
'Veda' gibiydi sanki gidişi.

(Süllü umursamaz.)

SÜLLÜ: Gök gürültüsünden korkmuşsundur. Herif sen de...

HÜSEYİN: Gök gürültüsünden daha dehşet bir andı. Sanki olacaklar
ayan oluyor gibiydi! Çok korktum gardaş be!

SÜLLÜ: Ağzından yel alsın. Bu odada ikimiz varız, düşü gerçeğe
yorma, karanlığa kalmadan Tarsus'a ulaşmalıyız. Bir su iç
de, yat aşşa... "Sabahın hayrı, akşamın şerrinden eyidir."

derler.

HÜSEYİN:

Yatamam gayri, uyku girmez gözüme. Daralıyorum,
korkuyorum, yüreğim eziliyor! Bir hoş oldum, vücudum
ayaklarım çözüldü lime lime. Sanki felç geçiriyormuş gibiyim! Ellerim,
tutmuyor! Bana bir haller oldu. Yardım et Süllü; yanıma
yaklaş, dokun bana!

(Süllü, Hüseyin'e yaklaşır; mendiliyle terini siler.)

SÜLLÜ:

Sahi, iyi görünmüyorsun Âşık! Bu durumda yola
gidemeyiz; bir hekime görünmelisin.

HÜSEYİN:

Gitmeliyim. Tezi yok; hemen, şimdi koyulmalıyız yola...

SÜLLÜ:

Bu halinle, nasıl?

(Hüseyin, ayağa kalkar, pencereye doğru yürür...)

HÜSEYİN:

Ecel alacaksa canımı, varsın yârin yolunda alsın...

(Yanık bir ezgi yükselirken, ışıklar söner.)

SAHNE: 29

OYUNCULAR: HÜSEYİN-SÜLLÜ BENLİ'NİN AMCASI-BİRKAÇ AHALİ

(Çarşı hareketliliği... Farklı istikametlerde gelip-geçen, alış-veriş yapan, eğleşen insanlar... Hüseyin ile Süllü, kalabalık arasında, deveyle kömür satmakta olan Benli'nin amcasıyla karşılaşır. Adam, malını satmak için bağırılmaktadır.)

B. AMCASI:

Kömürcü... Kömür satıyorum, kömürcü... Kömürcü geldi...

(Hüseyin, başıyla Benli'nin amcasını işaret eder.)

HÜSEYİN:

Şu kömür satan adam, Benli'nin amcası değil mi?

SÜLLÜ:

Benziyor, amma... Ne bileyim, yakından görsek daha bir

emin oluruz.

(Kömürcü aynı seslenişle, sahnenin sağından soluna doğru yol alır...)

B AMCASI:

Kömürcü geldi, kömürcü... Kömür satıyorum, kömürcü...

(Hüseyin ile Süllü, Kömürcü'nün yüzüne dikkatle bakarak yanından geçerler, emin değildirler. Dururlar... Fiskos yaparlar... Geriye dönüp, bir daha önünden bakarak geçerler... Yine geriye dönüp, bu sefer de aksi istikamette, dikkat çekecek biçimde önünden çapraz ve çok yakın geçerler... Kömürcü, ellerini yana açarak söylenir.)

KÖMÜRCÜ:

Ne iki de bir yüzüme bakıp bakıp, önümden geçiyorsunuz?

Bir şüpheniz mi var arkadaş?

HÜSEYİN:

Kusurumuza bakmayın; sizi birine benzettik de! Şey...

Benli Döne'nin Amcası olmalısınız.

(Kömürcü, elini alına götürür; Güneş'e karşı gölge yapar.)

KÖMÜRCÜ:

Bre uşaklar, siz Âşık değil miydiniz?

HÜSEYİN:

He ya... Ben Âşık Hüseyin'im, bu da yarenim Süllü.

Meyremçil'deobanıza uğrak vermiştik ya...

hatırladınız mı? Yolumuz Çukurova İli'ne düşmüşken,

obanıza uğrak vermeyi arzuladık. Malum, tuz ekmeğinizi

yedik... Sizin Âşık nasıldır? Hali-vakti yerinde midir?

KÖMÜRCÜ:

Kötü Kız da, yayladan beri rahatsızlık çeker durur.

Hekimlere götürdük *(Ellerini yana açar)* "Çare yok"

dediler. *(Zoraki tebessüm eder.)* Obamız şehrin batısına

düşer... Eshabilkeyf'de konaklarınız... Bir solukta varırsınız.

Hüseyin, olacağı hissetmiş gibi sarsılı,. Sazı elinden

düşer!

yere eğilip sazını alırken)

HÜSEYİN:
oldu.

Nedendir bilinmez, bu günlerde sazıma bir haller

Nazar değdi herhal! Elimden kayıp durur...

(Süllü, elini Kömürcü'nün üzerine koyar; 'teselli'

anlamında...)

SÜLLÜ:
bulur.

Yaradan'dan 'niyaz' dileriz. İnşallah, tez günde şifa

(Müzik 'dramatik' yerel ezgidir.)

SAHNE: 30

OYUNCULAR:

HÜSEYİN – SÜLLÜ – H KADIN- OBA AHALİSİ

(KADINLI – ERKEKLİ)

(Oba dekoru... Önde büyük çadır... Yine aynı aksesuarlar mevcuttur. Hüseyin ile Süllü, sahnenin sağından çıka gelir. Çadırın önünden çapraz biçimde, sahneni soluna doğru omuzlarında kazma, kürek olduğu halde yol alan omuzu düşük, yüzleri asık ahaliyi görürler. Hüseyin şok olu! Üzgün, takatsiz ve ümitsizdir!)

HÜSEYİN:

Aman Allah'ım! Bunlar mezar kazıcıları! Yoksa...

Yoksa!.. Gecenin uğursuz kâbusu! *(Süllü'ye bakmadan)*

Dizelerimin bağı çözülüyor be gardaş! Sanki bir hançer

dolaşır

saplandı yüreğime. Kanım, damarlarımda ılık ılık

oldu! Konuşsana kadim dostum, bir şeyler söylesene!

duymak

Gözlerim görmek, beynim düşünmek, kulaklarım

de,

istemiyor. Rüya mı; essah mı? Bir şeyler söyle... Söyle

inandır beni kötü bir şeylerin olmadığına...

(Süllü, iki elini yanına açar.)

SÜLLÜ:

Ne söyleyebilirim ki Âşık, yaradan böyle takdir

vakti

buyurmuşsa. Her canlı gibi, insanlar da doğar, büyür,

tatlı

zamanı gelince de ebediyete göç eder... Acı da bizlere,

da. Kimi vakitli gider, kimi de vakitsiz... Senin acını

yüreğimde hissetmiyor mu sanıyorsun!

(Hüseyin, elinin tersiyle gözyaşlarını siler)

HÜSEYİN:

Benim mezarımı da kazsınlar yanı başına. Göz yaşlarım

diye

ıslatsın toprağını. Mezar taşlarımıza “Meçhul Âşıklar”

yazsınlar...

(Çadıra doğru zoraki ayak direyerek, yürürler... Benli Kız'ın çadırına yaklaşırken, ağıt seslerini duyarlar. Her ikisi de çadıra vardıklarında, çadırın bir köşesine sessizce ilişirler... Çadırın orta yerinde, üstü örtülü vaziyette yerde yatan Benli'ninnaşına ağıt yakan, Hasibe Kadın'dır.)

H. KADIN Benli kızım, Benli kızım

Tatlı dillim, güleç yüzlüm

“Kuzum” diye sarıldığım

Böyle mi olacaktı halin?

Suyun koydular ataşa

Mezarını kazıyorlar

Anan bakıp bakıp yanar

Yerde cansız yatışına!

Eller gibi ‘Murad’ alsın

Diye gelin edemedim

Şöyle bir salınmana

Boyuna da doyamadım

Azrail geldi kapıma

Kefen biçiyor kuzuma

Duyan gelsin, duyan gelsin

Ötelerden duyan gelsin

*(Genç bir kız, Benli'nin gelinlik bohçasını Hüseyin'in üzerine atar.
Saf olmuş kızlar, koro halinde Hüseyin'e atfen, bir dörtlük söyler.)*

KIZLAR:

Şu kapıya gelen Âşık

İşleri dolaşık Âşık

Yazgıya da sebep oldun

Gönül çalıp, kaçan Âşık!

H. KADIN:

Yaylalara uçan kuşlar

Kahırlı selamım edin

Yavrumun kan tükürdüğü

Toprağına varmam gayri...

*(Hüseyin, bu kahır üzerine sazını bir tarafa itip, ayağa kalkar...
Uzaklara, duygularını şöyle dile getirir.)*

HÜSEYİN:

Nesini diyem nesini

Anası çeksin yasını

Ben Benli'yiariyom

Nedeyim soyka fesini

Altın Hoza var başında

Kundurası çıkımında

Kızlar başıma derilmiş
Benli Dönem yok içinde!
Yüce dağlar kar m'ola
Ben söylersem ar m'ola
Aç mezarın ben de girem
Yoksa yerin dar m'ola
Âşık Hüseyin'im haylamaz
Geçitsiz derya boylamaz
Nazlım bana çok kırılmış
Kırk gün beklesem söylemez.

SAHNE:31

OYUNCULAR: İHTİYAR VE TAKDİMCİ

(Sahne ışıklarının bütünü sönerken, tek bir ışık orta yerde duran sandalyeyi lokal aydınlatır. Sandalyeye ağır-aksak bir ihtiyar oturur... Arka fonda (perdede) Dünya devinim halindedir... Dünyanın içerisinde, metnin akışına göre zaman geçişleri, yıldızlar, ırmaklar, rüzgârlar, insan ve hayvan yaşamlarından, ölüm ve ötesini simgeleyen kesitler verilir...)

TAKDİMCİ: Öykümüz, kurgulanmış zaman diliminde talihsizlikle
yerli nihayet bulurken, Dünya yine deviniyordu; yıldızlar
yerindeydi. Güneş, her gün doğdu ve battı. Irmaklar,
durmaksızın aktı... Rüzgârlar, hız kesmedi... Ay bazen
Kim hilal, bazen dolunaydı... Tüm canlılar nöbetteydi...
bilir, bilinmeyen hangi sonlara doğru...

*(Işık yavaşça söner. Bir müddet sonra sahneyi yeniden
aydınlatır... Oyuncular, birlikte ele ele seyirciyi
selamlar...)*

YAZAN: HÜSNÜ KARCI